

IBM ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.

**Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς
όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση**

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή-Λογιστή

**Ενοποιημένες και Εταιρικές Χρηματοοικονομικές
Καταστάσεις**

31 Δεκεμβρίου 2015

**ΙΒΜ ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.
ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

Στις 31 Δεκεμβρίου 2015

Περιεχόμενα	Σελίδα
Μελη Διοικητικού Συμβουλίου και άλλες πληροφορίες	2
Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου	3-5
Ενοποιημένη και εταιρική κατάσταση συνολικού εισοδήματος	6
Ενοποιημένη και εταιρική κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης	7
Ενοποιημένη κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων	9
Εταιρική κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων	10
Ενοποιημένη και εταιρική κατάσταση ταμειακών ροών	11
Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων	12 -50
Έκθεση ανεξάρτητου ορκωτού ελεγκτή-λογιστή	51-52

**IBM ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.
ΜΕΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ**

Στις 31 Δεκεμβρίου 2015

Διοικητικό Συμβούλιο

Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος: Σπύρος Πουλίδας

Μέλη ΔΣ:

Γιώργος Ασπρενίδης

Απόστολος Λεωνιδόπουλος

Νικόλαος Μανιάτης

Εταιρική έδρα

Λ. Κηφισίας 284, 152 32, Χαλάνδρι, Αττική

Δραστηριότητα

Χονδρικό εμπόριο ηλεκτρονικών υπολογιστών, περιφερειακού εξοπλισμού και λογισμικού υπολογιστών και παροχή σχετικών υπηρεσιών

Αριθ. Μητρώου ΑΕ

Αριθ. Μητρώου ΑΕ: 20212/01ΑΤ/Β/89/316/95

Εποπτεύουσα Αρχή

Περιφέρεια Ανατολικής Αττικής

Ελεγκτική Εταιρεία

PricewaterhouseCoopers Α.Ε.

Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία

Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές

Λ. Κηφισίας 268, 152 32 Αθήνα

ΑΜ ΣΟΕΑ 113

Ορκωτός Ελεγκτής

Δέσποινα Μαρίνου

ΑΜ ΣΟΕΑ : 17681

IBM ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.
ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

Στις 31 Δεκεμβρίου 2015

Το Διοικητικό Συμβούλιο υποβάλλει την Έκθεσή του μαζί με τις ελεγμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου ως προς τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις

Τα μέλη του ΔΣ είναι υπεύθυνα για την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και των διερμηνειών της Επιτροπής Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΕΔΔΠΧΠ) που έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και σε συμμόρφωση με τα ΔΠΧΑ και τις διερμηνείες τους, όπως δημοσιεύονται από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ), καθώς και με τις προβλέψεις των «σχετικών κανόνων και κανονισμών της Εταιρείας» για τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ και με το Άρθρο 4 του Κανονισμού Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΔΛΠ).

Το ελληνικό εταιρικό δίκαιο απαιτεί από τα μέλη του ΔΣ να καταρτίζουν χρηματοοικονομικές καταστάσεις για κάθε λογιστική χρήση, οι οποίες να παρέχουν την πραγματική εικόνα της χρηματοοικονομικής κατάστασης του Ομίλου και της Εταιρείας και των αποτελεσμάτων για τη συγκεκριμένη χρήση.

Κατά την κατάρτιση αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, τα μέλη του ΔΣ απαιτείται:

- να επιλέγουν κατάλληλες λογιστικές πολιτικές και εν συνεχεία να τις εφαρμόζουν με συνέπεια,
- να προβαίνουν σε κρίσεις και εκτιμήσεις που είναι εύλογες και συνετές,
- να διασφαλίζουν ότι οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις συμμορφώνονται στα ΔΠΧΑ και
- να καταρτίζουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας εκτός και εάν δεν ενδείκνυται να λαμβάνεται ως δεδομένο ότι ο Όμιλος και η Εταιρεία θα συνεχίσει να δραστηριοποιείται.

Τα μέλη του ΔΣ επιβεβαιώνουν ότι έχουν συμμορφωθεί με τις ανωτέρω απαιτήσεις όσον αφορά την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Τα μέλη του ΔΣ είναι υπεύθυνα για την ορθή τήρηση λογιστικών βιβλίων, τα οποία παρουσιάζουν με εύλογη ακρίβεια οποιαδήποτε στιγμή την οικονομική θέση του Ομίλου και της Εταιρείας και τους επιτρέπουν να εξασφαλίζουν ότι οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ και τις διερμηνείες της ΕΔΔΠΧΠ που έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και σε συμμόρφωση με τα ΔΠΧΑ και τις διερμηνείες τους, όπως δημοσιεύονται από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, καθώς και με τις προβλέψεις των «σχετικών κανόνων και κανονισμών της Εταιρείας» για την αναφορά βάσει των ΔΠΧΑ και το Άρθρο 4 του Κανονισμού ΔΛΠ.

Επίσης, τα μέλη του ΔΣ είναι υπεύθυνα για τη διαφύλαξη των περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου και της Εταιρείας και, συνεπώς, για τη λήψη κατάλληλων μέτρων για την πρόληψη και τον εντολισμό οικονομικών εγκλημάτων και άλλων παρατυπιών.

1. Κύριες δραστηριότητες

Οι κύριες δραστηριότητες του Ομίλου και της Εταιρείας εξακολουθούν να είναι η πώληση προϊόντων πληροφορικής, λογισμικού, η παροχή συναφών υπηρεσιών, η ανάπτυξη συστημάτων λογισμικού και χρηματοδοτικές δραστηριότητες μέσω της θυγατρικής εταιρείας IBM Europe Information Technology B.V..

2. Εξέλιξη των εργασιών της Εταιρείας και προβλεπόμενη πορεία:

Η πορεία του Ομίλου κατά την 27^η εταιρική χρήση (2015) χαρακτηρίζεται ως επιτυχής. Τα έσοδα πωλήσεων της κλειόμενης χρήσης ανήλθαν σε 78.350 χιλ. ευρώ έναντι 77.253 χιλ. ευρώ της προηγούμενης χρήσεως, παραμένοντας στα ίδια επίπεδα.

Τα καθαρά κέρδη προ φόρων της κλειόμενης χρήσης ανήλθαν σε 5.126 χιλ. ευρώ έναντι 9.269 χιλ. ευρώ της προηγούμενης χρήσεως, παρουσιάζοντας μείωση ύψους 4.143 χιλ. ευρώ. Η μείωση αυτή οφείλεται στην αύξηση των εξόδων που πραγματοποιήθηκαν για την πώληση αγαθών/παροχή υπηρεσιών και λοιπών εξόδων.

Όπως προκύπτει από τη μέχρι τώρα πορεία του Ομίλου και της Εταιρείας η τρέχουσα χρήση και οι επόμενες θα είναι κερδοφόρες.

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθενται οι σημαντικότεροι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας:

IBM ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.
ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

Στις 31 Δεκεμβρίου 2015

Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας	2015	2014
Δείκτης μικτού κέρδους	21,1%	25,1%
Δείκτης καθαρού κέρδους	6,4%	18,1%
Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) προς πωλήσεις	8,3%	13,7%

3. Σημαντικά γεγονότα που συνέβησαν στη χρήση

Δεν έλαβαν χώρα σημαντικά γεγονότα εντός της χρήσης.

4. Υποκαταστήματα εταιρείας

Δεν υπάρχουν υποκαταστήματα.

5. Χρηματοοικονομικά μέσα και διαχείριση κινδύνου

Κατά τη συνήθη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων του, ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος στην επίδραση των διακυμάνσεων των συναλλαγματικών ισοτιμιών, στον πιστωτικό κίνδυνο των πελατών και, σε μικρότερο βαθμό, στις μεταβολές των επιτοκίων και τον κίνδυνο τιμών. Ο Όμιλος περιορίζει αυτούς τους κινδύνους ακολουθώντας καθιερωμένες πολιτικές και διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου. Δεν χρησιμοποιούνται παράγωγα, όμως, σε όποιες περιπτώσεις συμφέρει από άποψη κόστους, διακανονίζεται χρηματοδότηση μέσω πίστωσης στα νομίσματα στα οποία πραγματοποιούνται οι αντίστοιχες συναλλαγές.

Προβλεπόμενη εξέλιξη του Ομίλου

Η Διοίκηση του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη τη δυσμενή οικονομική κατάσταση της Ελλάδας και τις επιπτώσεις που είχε στα αποτελέσματα του Ομίλου, παραμένει αισιόδοξη για τη διατήρηση της ισχυρής θέσης του Ομίλου στην ελληνική αγορά πληροφορικής.

Κίνδυνος τιμής

Ο Όμιλος δεν έχει σημαντική έκθεση σε κίνδυνο τιμών εμπορευμάτων ως αποτέλεσμα των δραστηριοτήτων της.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Το λειτουργικό νόμισμα της Εταιρείας είναι το ευρώ. Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται σε ευρώ με βάση την επίσημη τιμή του ξένου νομίσματος που ισχύει την ημέρα της συναλλαγής. Τα νομισματικά περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται με τις ισοτιμίες της ημερομηνίας του ισολογισμού.

Η Εταιρεία δεν έχει σημαντική έκθεση σε συναλλαγματικούς κινδύνους κατά την συνήθη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων της. Η Εταιρεία δεν χρησιμοποιεί παράγωγα.

Πιστωτικός κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος της μη έγκαιρης ή της αδυναμίας εισπραξης των απαιτήσεων. Ο Όμιλος δεν διατρέχει κάποιο άμεσο πιστωτικό κίνδυνο καθώς η εισπραξη των υπολοίπων γίνεται κανονικά. Οι πολιτικές διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου διασφαλίζουν ότι οι πωλήσεις των προϊόντων και υπηρεσιών πραγματοποιούνται προς πελάτες με ικανοποιητικό ιστορικό φερεγγυότητας. Όσον αφορά τις καθυστερημένες επισφαλείς απαιτήσεις, πραγματοποιούνται οι απαραίτητες ενέργειες για την εισπραξη τους. Ο Όμιλος δεν εμφανίζει ιδιαίτερη συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου. Δεν αναμένονται σημαντικές ζημιές από τα ταμειακά διαθέσιμα και τις καταθέσεις σε τράπεζες, καθώς οι συναλλαγές περιορίζονται σε πιστωτικά ιδρύματα με καλή πιστοληπτική ικανότητα.

ΙΒΜ ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.
ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

Στις 31 Δεκεμβρίου 2015

Κίνδυνος ρευστότητας

Ως κίνδυνος ρευστότητας ορίζεται ως το ενδεχόμενο αδυναμίας του Ομίλου να αποπληρώσει πλήρως και εγκαίρως τις τρέχουσες και μελλοντικές υποχρεώσεις της.

Η εταιρεία διαχειρίζεται τον κίνδυνο ρευστότητας διατηρώντας επαρκή αποθεματικά και εξασφαλίζοντας τραπεζικές πιστώσεις.

Παρακάτω παρατίθενται οι σημαντικότεροι αριθμοδείκτες ρευστότητας:

Αριθμοδείκτες Ρευστότητας	2015	2014
Δείκτης γενικής ρευστότητας	1,90	2,14
Δείκτης άμεσης ρευστότητας	1,89	2,13
Αριθμοδείκτες Κεφαλαιακής Διάρθρωσης	2015	2014
Σύνολο Υποχρεώσεων προς Σύνολο Ενεργητικού	0,86	0,80
Σύνολο υποχρεώσεων προς Ίδια Κεφάλαια	6,41	3,91

Κίνδυνος επιτοκίων και ταμειακών ροών

Ο Όμιλος δεν έχει σημαντική έκθεση στον κίνδυνο επιτοκίων και ταμειακών ροών ως αποτέλεσμα των δραστηριοτήτων της.

6. Οικονομική θέση της εταιρείας

Τα κυριότερα οικονομικά στοιχεία του Ομίλου καθώς και οι λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν περιγράφονται αναλυτικά στις σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ετησίων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2015.

IBM ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.

Ενοποιημένη και εταιρική κατάσταση συνολικού εισοδήματος

για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

Σημειώσεις	Όμιλος		IBM Ελλάς	
	2015	2014	2015	2014
	'000	'000	'000	'000
Έσοδα				
Έσοδα από πωλήσεις προϊόντων	30.290	31.818	30.290	31.818
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών	47.997	45.294	47.997	45.294
Χρηματοοικονομικά έσοδα	63	141	63	141
	78.350	77.253	78.350	77.253
Κόστος πωληθέντων				
Κόστος πωλήσεων αγαθών	(29.180)	(26.197)	(29.180)	(26.197)
Κόστος παροχής υπηρεσιών	(32.627)	(31.669)	(32.627)	(31.669)
Χρηματοοικονομικά	(2)	(1)	(2)	(1)
	(61.809)	(57.867)	(61.809)	(57.867)
Μεικτό λειτουργικό κέρφος	16.541	19.385	16.541	19.386
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας και έξοδα διάθεσης	3 (11.103)	(10.664)	(11.059)	(10.621)
Λοιπά κέρδη/(ζημιές) - καθαρά	(306)	478	(303)	563
Χρηματοοικονομικά έξοδα	(41)	(46)	(41)	(46)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	35	115	0	0
Συνολικά έξοδα και λοιπά έσοδα	(11.415)	(10.117)	(11.403)	(10.104)
Καθαρά αποτελέσματα χρήσης προ φόρων	5.126	9.269	5.138	9.282
Φόρος εισοδήματος	5 (125)	4.714	(128)	4.729
Καθαρά κέρδη χρήσης	5.001	13.983	5.010	14.011
Λοιπά συνολικά εισοδήματα				
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	14 692	(4.113)	692	(4.113)
Αναβαλλόμενος φόρος που προκύπτει από προγράμματα καθορισμένων παροχών	6 (201)	1.069	(201)	1.069
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης καθαρά μετά από φόρους	491	(3.044)	491	(3.044)
Συνολικά αποτελέσματα χρήσης	5.492	10.939	5.501	10.967

Οι σημειώσεις στις σελίδες 13 έως 50 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

IBM ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.

Ενοποιημένη και εταιρική κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης

Στις 31 Δεκεμβρίου 2015

	Σημειώσεις	Όμιλος		IBM Ελλάς	
		2015	2014	2015	2014
		'000	'000	'000	'000
Κυκλοφορούν ενεργητικό					
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	7	11.768	1.906	11.715	1.783
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	8	39.450	55.819	26.926	26.219
Αποθέματα	9	278	292	278	292
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού		51.496	58.017	38.919	28.294
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό					
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	8	130	126	30	126
Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	10	2.795	3.254	2.795	3.254
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	6	10.013	9.229	10.013	9.229
Επενδύσεις σε θυγατρικές	11	0	0	12.618	29.618
Σύνολο μη κυκλοφορούντος ενεργητικού		12.938	12.609	25.456	42.227
Σύνολο Ενεργητικού		64.434	70.626	64.375	70.521
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Δανεισμός		0	738	0	738
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	12	21.692	18.641	21.682	18.597
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις		(1.011)	1.702	(1.011)	1.699
Αναβαλλόμενα έσοδα		6.350	5.939	6.350	5.939
Προβλέψεις	13	52	44	52	44
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		27.083	27.064	27.073	27.017
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Αναβαλλόμενα έσοδα		5.020	4.717	5.020	4.717
Αποζημίωση προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης	14	23.632	24.460	23.632	24.460
Προβλέψεις	13	0	(5)	0	(5)
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		28.652	29.172	28.652	29.172
Σύνολο υποχρεώσεων		55.735	56.236	55.725	56.189

Οι σημειώσεις στις σελίδες 13 έως 50 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

IBM ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.

Ενοποιημένη και εταιρική κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης (συνέχεια)

Στις 31 Δεκεμβρίου 2015

Ίδια Κεφάλαια	Σημειώσεις	Όμιλος		IBM Ελλάς	
		2015	2014	2015	2014
		’000	’000	’000	’000
Μετοχικό κεφάλαιο και αποθεματικά					
Μετοχικό κεφάλαιο	20	2.432	2.432	2.432	2.432
Αποθεματικά	21	(10.012)	(10.503)	(10.012)	(10.503)
Αποθεματικό για παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών		(191)	36	(191)	36
Κέρδη εις νέον		16.470	22.425	16.421	22.367
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		8.699	14.390	8.650	14.332
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		64.434	70.626	64.375	70.521

Το Διοικητικό Συμβούλιο αφού έλαβε γνώση της έκθεσης του Προέδρου και Γενικού Διευθυντή αποφάσισε ομόφωνα την έγκρισή της.

Χαλάνδρι, 31 Μαΐου 2016

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.
Διευθύνων Σύμβουλος & Γενικός Διευθυντής
Σπυρίδων Ι. Πουλίδας
Α.Δ.Τ. Μ011985

Ο Διευθυντής Οικονομικών Υπηρεσιών
Γεώργιος Φ. Αστρεινίδης
Α.Δ.Τ. ΑΕ082169

Ο Λογιστής
Χρηστος Α. Κουφοχρηστος
Αριθμός Άδειας Α' Ταξης 0002040
Α.Δ.Τ. Σ598194

Τα μέλη του Δ.Σ
Νικόλαος Ι. Μανιάτης
Α.Δ.Τ. ΑΚ620296

Απόστολος Β. Λεωνιδόπουλος
Αρ. Διαβατηρίου 706225897

Οι σημειώσεις στις σελίδες 13 έως 50 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΙΒΜ ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.

Εταιρική Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

Όμιλος	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό για παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών	Τακτικό Αποθεματικό	Αποθεματικό αποτίμησης προγράμματος καθορισμένων παροχών	Κέρδη εις νέων	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
	Σημειώσεις					
Την 1 Ιανουαρίου 2014						
Κέρδη (ζημιές) χρήσης	13					
Αναλογιστικά κέρδη (ζημιές) προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	6					
Αναβαλλόμενος φόρος που προκύπτει από προγράμματα καθορισμένων παροχών	16					
Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών	22					
Καταβληθέντα Μέρσματα						
Στις 31 Δεκεμβρίου 2014		2.432	892	(11.395)	22.425	14.390
Κέρδη (ζημιές) χρήσης	13					
Αναλογιστικά κέρδη (ζημιές) προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	6					
Αναβαλλόμενος φόρος που προκύπτει από προγράμματα καθορισμένων παροχών	16					
Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών	22					
Καταβληθέντα Μέρσματα						
Στις 31 Δεκεμβρίου 2015		2.432	892	(10.904)	16.470	8.699

Οι σημειώσεις στις σελίδες 13 έως 50 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

IBM ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.

Εταιρική Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

IBM Ελλάς	Μισθολογικό κεφάλαιο	Αποθεματικό για παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών	Τακτικό Αποθεματικό	Αποθεματικό αποτίμησης προγράμματος καθορισμένων παροχών	Κέρδη εις νέων	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
	Σημειώσεις	'000	'000	'000	'000	'000
Την 1 Ιανουαρίου 2014		2.432	892	(8.351)	25.753	20.724
Κέρδη (ζημιές) χρήσης	13			(4.113)	14.011	14.011
Αναλογιστικά κέρδη (ζημιές) προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	6					(4.113)
Αναβαλλόμενος φόρος που προκύπτει από προγράμματα καθορισμένων παροχών	16			1.069		1.069
Ανεγνώριση παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών	22		38		(17.397)	38
Καταβληθέντα Μερίσματα						(17.397)
Στις 31 Δεκεμβρίου 2014		2.432	892	(11.395)	22.367	14.332
Κέρδη (ζημιές) χρήσης	13				5.010	5.010
Αναλογιστικά κέρδη (ζημιές) προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	6			692		692
Αναβαλλόμενος φόρος που προκύπτει από προγράμματα καθορισμένων παροχών	16			(201)		(201)
Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών	22		(227)		(10.956)	(227)
Καταβληθέντα Μερίσματα						(10.956)
Στις 31 Δεκεμβρίου 2015		2.432	892	(10.904)	16.421	8.650

Οι σημειώσεις στις σελίδες 13 έως 50 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

IBM ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.

Ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ροών

για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

	Σημειώσεις	Ομίλος		IBM Ελλάς	
		2015	2014	2015	2014
		'000	'000	'000	'000
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου εισοδήματος		5.126	9.269	5.138	9.282
Αναπροσαρμογές για:					
Διαφορά μεταξύ συνταξιοδοτικού κόστους και εισφορών σε μετρητά	14	(137)	368	(137)	368
Αποσβέσεις	10	1.347	1.409	1.347	1.409
Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα		(41)	(46)	(41)	(46)
Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών		211	(58)	211	(58)
Κέρδη/(ζημιές) από πώληση ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων		7	4	7	4
Σύνολο		6.513	10.946	6.525	10.959
Πλέον/μείον προσαρμογές για μεταβολές στο κεφάλαιο κίνησης:					
(Αύξηση)/μείωση εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων	8	16.994	11.876	2	1.873
Αύξηση/(μείωση) εμπορικών και λοιπών υποχρεώσεων	12	3.051	2.319	3.085	2.305
(Αύξηση)/μείωση αποθεμάτων	9	14	(232)	14	(232)
Μείωση λοιπών περιουσιακών στοιχείων	10	(951)	(199)	(951)	(199)
Αύξηση/(μείωση) λοιπών υποχρεώσεων	12	858	(734)	858	(734)
Καταβληθέντες τόκοι		41	46	41	46
Καταβληθείς φόρος εισοδήματος		(4.069)	(2.334)	(4.053)	(2.325)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		22.451	21.688	5.521	11.693
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες					
Αγορές ενσώματων παγίων στοιχείων	10	(1.123)	(1.368)	(1.123)	(1.368)
Πωλήσεις/εκποιήσεις ενσώματων παγίων στοιχείων		228	169	228	169
Μείωση συμμετοχής σε θυγατρική		0	0	17.000	10.400
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		(895)	(1.199)	16.105	9.201
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Καταβληθέντα μερίσματα	22	(10.956)	(17.397)	(10.956)	(17.397)
(Αποπληρωμή)/ανάληψη δανείων		0	0	0	0
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		(10.956)	(17.397)	(10.956)	(17.397)
Καθαρή (μείωση)/αύξηση στα χρηματικά διαθέσιμα		10.600	3.092	10.670	3.497
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της χρήσης	7	1.168	(1.924)	(1.045)	(2.452)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος της χρήσης	7	11.768	1.168	11.715	1.045

Οι σημειώσεις στις σελίδες 12 έως 50 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

IBM ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

I. Γενικές Πληροφορίες

IBM Ελλάς Συστήματα Επεξεργασίας Πληροφοριών Α.Ε. («η Εταιρεία») και η θυγατρική της IBM EUROPE INFORMATION TECHNOLOGY B.V. (μαζί ο «Όμιλος») δραστηριοποιούνται κυρίως στην πώληση προϊόντων πληροφορικής, λογισμικού και παροχή σχετικών υπηρεσιών, ανάπτυξη συστημάτων λογισμικού καθώς και παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών προς άλλες συνδεδεμένες εταιρείες του Ομίλου IBM, οι οποίες παρέχονται μέσω της Θυγατρικής (IEIT BV, Netherlands).

Η έδρα του Ομίλου είναι στη Λεωφόρο Κηφισίας 284, 152 32, στο Χαλάνδρι Αττικής, από όπου ασκείται και η κύρια επιχειρηματική του δραστηριότητα.

Η IBM Europe Information Technology B.V. («η Θυγατρική») συστάθηκε στις 30 Ιανουαρίου 2012 σύμφωνα με το δίκαιο των Κάτω Χωρών και έχει την έδρα της στο Άμστερνταμ. Οι δραστηριότητες της Εταιρείας συνίστανται στη χρηματοδότηση των εταιρειών του Ομίλου IBM.

Η θυγατρική IBM EUROPE INFORMATION TECHNOLOGY B.V. περιλαμβάνεται στις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της IBM Ελλάς, η οποία κατέχει το 99,99% και η Compagnie IBM France SAS κατέχει το 0,01%.

Η άμεση μητρική της Εταιρείας είναι η IBM Italia S.p.A., μια εταιρεία η οποία έχει συσταθεί σε άλλη χώρα της ΕΕ (Ιταλία). Η IBM Italia S.p.A. ανήκει στον όμιλο IBM International Group B.V., μια ανώνυμη εταιρεία που έχει επίσης συσταθεί σε χώρα της Ε.Ε. (Κάτω Χώρες). Η τελική μητρική εταιρεία της Εταιρείας που ασκεί και τον τελικό έλεγχο είναι η International Business Machines Corporation («IBM Corporation»), μια εταιρεία που έχει συσταθεί στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής.

Οι ενοποιημένες και εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν προς δημοσίευση από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 31 Μαΐου του 2016 και τελούν υπό την έγκριση της Τακτικής Συνέλευσης των Μετόχων.

I. Σημαντικές λογιστικές πολιτικές

Βάση κατάρτισης ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου συντάσσονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), περιλαμβανομένων των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΔΛΠ) και των διερμηνειών που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως έχουν υιοθετηθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ).

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους.

Οι σημαντικότερες λογιστικές πολιτικές που εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων παρουσιάζονται παρακάτω. Αυτές οι αρχές έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια για όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά. Η σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων. Επίσης, απαιτεί την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών πολιτικών που εφαρμόζει η εταιρεία. Οι περιοχές που εμπιρεύουν μεγάλο βαθμό υποκειμενικότητας και πολυπλοκότητας ή στις οποίες έχουν γίνει σημαντικές υποθέσεις και εκτιμήσεις κατά τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων παρουσιάζονται στις σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Οι ενοποιημένες και εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ που είναι το λειτουργικό νόμισμα και το νόμισμα παρουσίασης της Εταιρείας και του Ομίλου. Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες: Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν κατά τη διάρκεια της παρούσας χρήσης ή μεταγενέστερα. Η εκτίμηση του Ομίλου σχετικά με την επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση

Ετήσιες Βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2013

Οι παρακάτω τροποποιήσεις περιγράφουν τις σημαντικότερες αλλαγές που υφιστάγονται σε τρία ΔΠΧΑ ως επακόλουθο των αποτελεσμάτων του κύκλου 2011-13 του ετήσιου προγράμματος βελτιώσεων του ΣΔΛΠ. Οι τροποποιήσεις δεν είχαν επίδραση στον Όμιλο.

ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων»

Η τροποποίηση διευκρινίζει πως το ΔΠΧΑ 3 δεν έχει εφαρμογή στην λογιστικοποίηση του σχηματισμού οποιασδήποτε από κοινού δραστηριότητας βάση του ΔΠΧΑ 11 στις οικονομικές καταστάσεις της ίδιας της από κοινού δραστηριότητας.

ΔΠΧΑ 13 «Επιμέτρηση εύλογης αξίας»

Η τροποποίηση διευκρινίζει πως η εξαίρεση που παρέχει το ΔΠΧΑ 13 για ένα χαρτοφυλάκιο χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων ('portfolio exception') έχει εφαρμογή σε όλα τα συμβόλαια (συμπεριλαμβανομένων των μη χρηματοοικονομικών συμβολαίων) εντός του πεδίου εφαρμογής του ΔΛΠ 39/ΔΠΧΑ 9.

ΔΛΠ 40 «Επιτάσεις σε ακίνητα»

Το πρότυπο τροποποιήθηκε προκειμένου να διευκρινιστεί πως το ΔΛΠ 40 και το ΔΠΧΑ 3 δεν είναι αμοιβαίως αποκλειόμενα.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν μετά την 1η Ιανουαρίου 2015 και δεν έχουν εφαρμοστεί στην σύνταξη αυτών των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Κανένα από αυτά δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις εκτός από αυτά που παρατίθενται παρακάτω:

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα» και μεταγενέστερες τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9 και ΔΠΧΑ 7 (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις πρόνοιες του ΔΛΠ 39 που αφορούν στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συμπεριλαμβάνει επίσης ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών που εφαρμόζεται σήμερα. Το ΔΠΧΑ 9 καθιερώνει μία προσέγγιση της λογιστικής αντιστάθμισης βασισμένη σε αρχές και αντιμετωπίζει ασυνέπειες και αδυναμίες στο τρέχον μοντέλο του ΔΛΠ 39. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης του ΔΠΧΑ 9 στις οικονομικές του καταστάσεις. Το ΔΠΧΑ 9 δεν μπορεί να εφαρμοστεί νωρίτερα από τον Όμιλο διότι δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 15 «Εσοδα από Συμβόλαια με Πελάτες» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

IBM ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

Το ΔΠΧΑ 15 εκδόθηκε τον Μάιο του 2014. Σκοπός του προτύπου είναι να παρέχει ένα ενιαίο, κατανοητό μοντέλο αναγνώρισης των εσόδων από όλα τα συμβόλαια με πελάτες ώστε να βελτιώσει τη συγκρισιμότητα μεταξύ εταιρειών του ίδιου κλάδου, διαφορετικών κλάδων και διαφορετικών κεφαλαιαγορών. Περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα θα αναγνωρίσει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης του ΔΠΧΑ 15 στις οικονομικές του καταστάσεις. Το πρότυπο δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΑΠ 16 και ΔΑΠ 38 (Τροποποιήσεις) «Διευκρίνιση των Επιτρεπτόν Μεθόδων Απόσβεσης» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016)

Αυτή η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η χρήση μεθόδων βασισμένων στα έσοδα δεν είναι κατάλληλες για τον υπολογισμό των αποσβέσεων ενός περιοριστικού στοιχείου και επίσης διευκρινίζει πως τα έσοδα δεν θεωρούνται κατάλληλη βάση επιμέτρησης της ανάλωσης των οικονομικών οφελών που ενσωματώνονται σε ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Το ΔΠΧΑ 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το ΔΑΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΑΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης του ΔΠΧΑ 16 στις οικονομικές του καταστάσεις. Το πρότυπο δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΑΠ 27 (Τροποποίηση) «Ατομικές οικονομικές καταστάσεις» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016)

Αυτή η τροποποίηση επιτρέπει στις οικονομικές οντότητες να χρησιμοποιούν την μέθοδο της καθαρής θέσης προκειμένου να λογιστικοποιήσουν τις επενδύσεις σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς στις ατομικές τους οικονομικές καταστάσεις και επίσης ξεκαθαρίζει τον ορισμό των ατομικών οικονομικών καταστάσεων.

ΔΑΠ 1 (Τροποποιήσεις) “Γνωστοποιήσεις” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016)

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τις οδηγίες του ΔΑΠ 1 σχετικά με τις έννοιες της σημαντικότητας και της συγκέντρωσης, την παρουσίαση των μερικών αθροισμάτων, την δομή των οικονομικών καταστάσεων και τις γνωστοποιήσεις των λογιστικών πολιτικών.

ΔΑΠ 12 (Τροποποιήσεις) “Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017)

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον λογιστικό χειρισμό σχετικά με την αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές που έχουν προκύψει από δάνεια που επιμετρώνται στην εύλογη αξία. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΑΠ 7 (Τροποποιήσεις) "Γνωστοποιήσεις" (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017)

Οι τροποποιήσεις εισάγουν υποχρεωτικές γνωστοποιήσεις που παρέχουν τη δυνατότητα στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές των υποχρεώσεων που προέρχονται από χρηματοδοτικές δραστηριότητες. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

α) Αρχές ενοποίησης

Οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις της Εταιρείας και της κατά 99,99% θυγατρικής της στις 31 Δεκεμβρίου 2015 και τα αποτελέσματα για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή. Έλεγχος υπάρχει όταν η Εταιρεία έχει τη δύναμη να διαμορφώνει τις χρηματοοικονομικές και λειτουργικές πολιτικές μιας οντότητας με στόχο να αποκομίσει οφέλη από τις δραστηριότητές της. Η θυγατρική παρουσιάζεται στη Σημείωση 12 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Θυγατρικές είναι όλες οι επιχειρήσεις στις οποίες ο Όμιλος ασκεί έλεγχο. Ο Όμιλος ασκεί έλεγχο σε μια επιχείρηση όταν ο Όμιλος εκτίθεται ή έχει δικαιώματα σε μεταβλητές αποδόσεις από τη συμμετοχή του στην επιχείρηση και έχει την ικανότητα να επηρεάζει αυτές τις αποδόσεις μέσω της δυνατότητας που έχει να επηρεάζει τις δραστηριότητες της επιχείρησης. Οι θυγατρικές ενοποιούνται με ολική ενοποίηση από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος επί αυτών και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται. Η εξαγορά θυγατρικής από τον Όμιλο λογιστικοποιείται βάσει της μεθόδου εξαγοράς.

Διατηρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιηθείσες ζημιές επίσης απαλείφονται εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβλησθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές αρχές που διέπουν τις θυγατρικές έχουν μεταβληθεί όπου κρίθηκε αναγκαίο ώστε να εναρμονιστούν με εκείνες που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές στα αποτελέσματα και τα ίδια κεφάλαια των θυγατρικών παρουσιάζονται ξεχωριστά στις ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων, συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και χρηματοοικονομικής θέσης αντίστοιχα.

β) Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία του αντιτίμου που εισπράττεται ή είναι εισπρακτέο και αντιπροσωπεύουν τα ποσά που είναι εισπρακτέα για τα αγαθά και τις υπηρεσίες που παρέχονται στο πλαίσιο της συνήθους επιχειρηματικής δραστηριότητας, μετά την αφαίρεση εκπτώσεων και φόρων που σχετίζονται με τις πωλήσεις.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τα έσοδα μόνο εφόσον θεωρείται πιθανό ότι θα υπάρξει μελλοντική εισροή οικονομικού οφέλους σε αυτόν και εφόσον αυτό το όφελος μπορεί να μετρηθεί αξιόπιστα. Ο Όμιλος γενικά αναγνωρίζει έσοδα όταν έχει οριστικοποιήσει μία συμφωνία, έχει λάβει χώρα η παράδοση, η τιμή πώλησης είναι προκαθορισμένη ή προσδιορισμένη και η εισπραξιμότητα της απαίτησης είναι εύλογα εξασφαλισμένη. Η παράδοση δεν θεωρείται ότι έχει πραγματοποιηθεί παρά μόνο όταν τα αγαθά ή οι υπηρεσίες έχουν παραδοθεί στον πελάτη, ο κίνδυνος αχρήστευσης και ζημιάς έχει μεταφερθεί στον πελάτη και είτε ο πελάτης έχει αποδεχτεί τα προϊόντα σύμφωνα με τα όσα ορίζει η σύμβαση πώλησης είτε έχουν ληξει οι όροι αποδοχής είτε ο Όμιλος έχει αντικειμενικές αποδείξεις ότι έχουν εκπληρωθεί όλα τα κριτήρια αποδοχής. Κανένα έσοδο δεν αναγνωρίζεται εάν υπάρχουν σημαντικές αμφιβολίες αναφορικά με την εισπράξη του οφειλόμενου αντιτίμου, την ανάκτηση του σχετικού κόστους ή τη συνεχιζόμενη σχέση του Ομίλου με τα αγαθά.

Πωλήσεις προϊόντων (Hardware)

Τα έσοδα από πωλήσεις προϊόντων γενικά αναγνωρίζονται όταν το προϊόν αποστέλλεται στον πελάτη και όταν οι σημαντικοί κίνδυνοι και τα οφέλη που προκύπτουν από την ιδιοκτησία του προϊόντος έχουν μεταβιβαστεί στον αγοραστή. Τυχόν κόστος για εγγυήσεις και υπολειπόμενες υποχρεώσεις, που είναι εκουσιώδεις ή τυπικές, λογίζονται κατά την αναγνώριση του αντίστοιχου εσόδου. Τα έσοδα από ενοικιάσεις και λειτουργικές μισθώσεις αναγνωρίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ενοικίασης ή μίσθωσης (βλέπε «Μισθώσεις» παρακάτω).

Λογισμικό (Software)

Τα έσοδα από την πώληση λογισμικού, το οποίο παρέχεται με απεριόριστη άδεια χρήσης και χρεώνεται εφάπαξ στον πελάτη, αναγνωρίζονται κατά την έναρξη της περιόδου ισχύος της άδειας χρήσης. Τα έσοδα από συμβόλαια καθορισμένου χρόνου (με μηνιαία χρέωση άδειας χρήσης) αναγνωρίζονται σε βάση συνδρομής, κατά τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία ο πελάτης χρησιμοποιεί την άδεια χρήσης. Επίσης, τα έσοδα από συντήρηση, μη καθορισμένες αναβαθμίσεις καθώς και υπηρεσίες τεχνικής υποστήριξης αναγνωρίζονται στη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία παρέχονται οι εν λόγω υπηρεσίες.

Υπηρεσίες

Οι κυριότερες υπηρεσίες που προσφέρει ο Όμιλος περιλαμβάνουν την εξωτερική ανάθεση του μετασχηματισμού κέντρων πληροφοριακών συστημάτων και επιχειρησιακών διαδικασιών στον τομέα της πληροφορικής, υπηρεσίες διαχείρισης εφαρμογών, την τεχνολογική υποδομή και συντήρηση συστημάτων, τη φιλοξενία διαδικτυακών χώρων καθώς και τη σχεδίαση και ανάπτυξη σύνθετων συστημάτων πληροφορικής σύμφωνα με τις προδιαγραφές κάθε πελάτη (σχεδίαση και κατασκευή). Αυτές οι υπηρεσίες παρέχονται με βάση τον χρόνο και το υλικό, και μπορεί να υπάρχει σύμβαση τελικής τιμής είτε τιμής ανά ποσοστό παραδοτέου έργου. Οι περίοδοι των συμβάσεων γενικά κυμαίνονται από ένα έως και δέκα έτη. Τα έσοδα από συμβάσεις εξωτερικής ανάθεσης κέντρων δεδομένων και μετασχηματισμού επιχειρησιακών διαδικασιών πληροφορικής γενικά αναγνωρίζονται κατά το έτος παροχής των υπηρεσιών χρησιμοποιώντας είτε ένα αντικειμενικό τρόπο μέτρησης των παρασχεθέντων υπηρεσιών είτε μια γραμμική βάση στη διάρκεια της σύμβασης. Με βάση την πρώτη μέθοδο το ποσό των εσόδων που αναγνωρίζονται βασίζεται στις υπηρεσίες που παρασχέθηκαν κατά το έτος, όπως αυτές δηλώνονται στη σύμβαση.

Τα έσοδα από υπηρεσίες διαχείρισης εφαρμογών, τεχνολογικής υποδομής και συντήρησης συστημάτων καθώς και από συμβάσεις φιλοξενίας ιστοσελίδων τυπικά αναγνωρίζονται σε σταθερή βάση στη διάρκεια της σύμβασης.

Τα έσοδα από συμβάσεις χρόνου και υλικού αναγνωρίζονται με τις συμβατικές τιμές καθώς παρέχονται ώρες εργασίας και προκύπτουν άμεσες δαπάνες. Τα έσοδα που σχετίζονται με συμβάσεις παράτασης εγγύησης και συντήρησης προϊόντων μεταφέρονται και αναγνωρίζονται σε σταθερή βάση κατά την περίοδο παράδοσης.

Τα έσοδα από συμβάσεις σχεδίασης και κατασκευής προκαθορισμένης τιμής αναγνωρίζονται όταν τα παρεχόμενα αγαθά ή υπηρεσίες μπορούν να εκτιμηθούν αξιόπιστα και τα έσοδα και τα κόστη αναγνωρίζονται συνήθως με τη μέθοδο ποσοστιαίας ολοκλήρωσης. Σύμφωνα με τη μέθοδο ποσοστιαίας ολοκλήρωσης, τα έσοδα αναγνωρίζονται με βάση το κόστος που έχει προκύψει μέχρι τη χρονική στιγμή που πραγματοποιείται η αναγνώριση του εσόδου ως ποσοστό επί του συνολικού εκτιμώμενου κόστους για την ολοκλήρωση της σύμβασης. Εάν προκύψουν παράγοντες που ενδέχεται να αλλάξουν τις αρχικές εκτιμήσεις για τα έσοδα, το κόστος ή τον βαθμό ολοκλήρωσης, τότε οι εκτιμήσεις αναθεωρούνται.

Αυτές οι αναθεωρήσεις ενδέχεται να καταλήξουν σε αυξήσεις ή μειώσεις των εκτιμήσεων για τα έσοδα ή το κόστος και παρουσιάζονται στα αποτελέσματα της χρήσης κατά την οποία καθίστανται γνωστές στη διοίκηση οι περιστάσεις που επέβαλαν την αναθεώρηση.

Ο Όμιλος προβαίνει σε συνεχή βάση σε αναλύσεις της κερδοφορίας των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών με σκοπό να καθορίζεται κατά πόσο οι πιο πρόσφατες εκτιμήσεις για τα έσοδα, το κόστος πωλήσεων ή τα κέρδη απαιτούν αναθεώρηση. Εάν οποιαδήποτε στιγμή αυτές οι εκτιμήσεις καταδεικνύουν ότι η σύμβαση

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

δεν θα είναι επικερδής, το σύνολο της εκτιμώμενης ζημιάς για το υπόλοιπο της σύμβασης καταχωρείται αμέσως στα αποτελέσματα χρήσης.

Σε ορισμένες από τις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, ο Όμιλος τιμολογεί τον πελάτη πριν από την παροχή των υπηρεσιών (αναβαλλόμενα έσοδα). Σε άλλες συμβάσεις υπηρεσιών, ο Όμιλος παρέχει τις υπηρεσίες πριν από την τιμολόγηση του πελάτη (μη τιμολογημένες απαιτήσεις). Οι τιμολογήσεις συνήθως πραγματοποιούνται κατά το μήνα μετά την παροχή των υπηρεσιών από την εταιρεία ή σύμφωνα με συγκεκριμένους συμβατικούς όρους.

Συμφωνίες παροχής πολλαπλών στοιχείων

Ο Όμιλος συνάπτει συμφωνίες παροχής πολλαπλών στοιχείων που μπορεί να περιλαμβάνουν οποιονδήποτε συνδυασμό υπηρεσιών, λογισμικού, υλισμικού ή/και παροχής χρηματοδότησης. Μια συμφωνία παροχής πολλαπλών στοιχείων διαχωρίζεται σε περισσότερα από ένα στοιχεία λογιστικής εάν πληρούνται όλα τα παρακάτω κριτήρια.

Συμφωνίες εσόδων που σχετίζονται με την πώληση λογισμικού

Η λειτουργικότητα των στοιχείων που παραδίδονται δεν εξαρτάται από τα στοιχεία που δεν έχουν παραδοθεί.

Υπάρχει αντικειμενική τεκμηρίωση από τον Όμιλο (vendor-specific objective evidence VSOE) σχετικά με την εύλογη αξία των στοιχείων που δεν έχουν παραδοθεί.

Η παράδοση των στοιχείων που παραδίδονται αποτελεί την ολοκλήρωση της διαδικασίας δημιουργίας εσόδου για τα συγκεκριμένα στοιχεία.

Συμφωνίες εσόδων που δεν σχετίζονται με την πώληση λογισμικού

Τα παραδιδόμενα στοιχεία έχουν αξία για τον πελάτη σε αυτόνομη βάση.

Υπάρχει αντικειμενική και αξιόπιστη τεκμηρίωση για την εύλογη αξία των στοιχείων που δεν έχουν παραδοθεί.

Εάν η συμφωνία περιλαμβάνει ένα γενικό δικαίωμα επιστροφής των παραδιδόμενων στοιχείων, η παράδοση ή παροχή των μη παραδοθέντων προϊόντων ή υπηρεσιών θεωρείται πιθανή και τελεί ουσιαστικά υπό τον έλεγχο του Ομίλου.

Εάν δεν πληρούνται αυτά τα κριτήρια, τα έσοδα αναγνωρίζονται το νωρίτερο κατά τη χρονική στιγμή που θα ικανοποιηθούν τα εν λόγω κριτήρια ή έως ότου παραδοθεί το τελευταίο προς παράδοση στοιχείο. Εάν υπάρχει αντικειμενική και αξιόπιστη τεκμηρίωση για την εύλογη αξία για όλα τα στοιχεία λογιστικής σε μια συμφωνία, το αντίτιμο της συμφωνίας κατανέμεται στα χωριστά στοιχεία λογιστικής με βάση τη σχετική εύλογη αξία κάθε στοιχείου. Ωστόσο, ενδέχεται να υπάρχουν περιπτώσεις κατά τις οποίες υπάρχει αντικειμενική και αξιόπιστη τεκμηρίωση της εύλογης αξίας των στοιχείων που δεν έχουν παραδοθεί, αλλά δεν υπάρχει για τα στοιχεία που έχουν παραδοθεί. Σε αυτές τις περιπτώσεις, για τον επιμερισμό του αντιτίμου της συμφωνίας χρησιμοποιείται η υπολειμματική μέθοδος. Βάσει της υπολειμματικής μεθόδου, το ποσό του αντιτίμου που επιμερίζεται στα παραδοθέντα στοιχεία ισούται με το συνολικό αντίτιμο της συμφωνίας μείον τη συνολική εύλογη αξία των μη παραδοθέντων στοιχείων. Οι πολιτικές εσόδων που περιγράφονται παραπάνω εφαρμόζονται στη συνέχεια σε κάθε στοιχείο, όπως ενδείκνυται.

γ) Μισθώσεις

Οι μισθώσεις ταξινομούνται σε χρηματοδοτικές μισθώσεις όταν οι όροι της μίσθωσης μεταβιβάζουν ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας στον μισθωτή. Όλες οι άλλες μισθώσεις ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις.

Ο Όμιλος ως εκμισθωτής

Τα ποσά που οφείλονται βάσει χρηματοδοτικών μισθώσεων αναγνωρίζονται ως χρηματοοικονομικές απαιτήσεις που έχουν αξία ίση με το ποσό της καθαρής επένδυσης της εταιρείας στις μισθώσεις.

Τα χρηματοοικονομικά έσοδα των μισθώσεων κατανέμονται στις λογιστικές περιόδους με τρόπο ώστε να δημιουργείται μια σταθερή περιοδική απόδοση από την υπολειπόμενη καθαρή επένδυση του Ομίλου όσον αφορά τις μισθώσεις.

Τα έσοδα από μισθώματα βάσει λειτουργικών μισθώσεων αναγνωρίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της αντίστοιχης μίσθωσης. Τα αρχικά άμεσα έξοδα που πραγματοποιούνται κατά τη διαπραγμάτευση και σύναψη μιας συμφωνίας λειτουργικής μίσθωσης προστίθενται στη λογιστική αξία του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Ο Όμιλος ως μισθωτής

Τα μισθώματα που οφείλονται βάσει λειτουργικών μισθώσεων χρεώνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων αναλογικά κατά τη διάρκεια της αντίστοιχης μίσθωσης. Οι παροχές που έχουν ληφθεί ή πρόκειται να ληφθούν ως κίνητρο σύναψης μιας σύμβασης λειτουργικής μίσθωσης αναγνωρίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

δ) Κόστος υπηρεσιών

Τα επαναλαμβανόμενα λειτουργικά έξοδα για συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων για τη συμμετοχή σε διαγωνισμούς και την υποβολή προσφορών, αναγνωρίζονται καθώς πραγματοποιούνται.

Τα έκτακτα έξοδα που πραγματοποιούνται στα αρχικά στάδια των συμβάσεων εξωτερικής ανάθεσης αναβάλλονται και στη συνέχεια αποσβένονται. Τα έξοδα αυτά περιλαμβάνουν έξοδα μετάβασης και εγκατάστασης που σχετίζονται με την εγκατάσταση συστημάτων και διαδικασιών και αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της εκτιμώμενης περιόδου ωφέλειας με μέγιστη διάρκεια τη διάρκεια του συμβολαίου. Επιπλέον, τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που σχετίζονται με συμβάσεις εξωτερικής ανάθεσης κεφαλαιοποιούνται και αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του περιουσιακού στοιχείου. Εάν ένα περιουσιακό στοιχείο αφορά συγκεκριμένη σύμβαση, η περίοδος απόσβεσης είναι η μικρότερη περίοδος μεταξύ της ωφέλιμης ζωής του περιουσιακού στοιχείου και της διάρκειας της σύμβασης. Τα ποσά που καταβάλλονται σε πελάτες πλέον της εύλογης αξίας των αποκτηθέντων περιουσιακών στοιχείων που χρησιμοποιούνται σε συμβάσεις εξωτερικής ανάθεσης αναβάλλονται και αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο αφαιρετικά των εσόδων κατά τη διάρκεια της εκτιμώμενης περιόδου ωφέλειας η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τη μικρότερη διάρκεια μεταξύ της διάρκειας της σύμβασης και πέντε ετών. Ο Όμιλος πραγματοποιεί σε περιοδική βάση αξιολογήσεις της ανακτησιμότητας των αναβαλλόμενων εξόδων μετάβασης και εγκατάστασης των συμβάσεων. Η αξιολόγηση αυτή πραγματοποιείται μέσω σύγκρισης των εκτιμώμενων ελάχιστων υπολειπόμενων μη προεξοφλημένων ταμειακών ροών μιας σύμβασης με τα αναπόσβεστα έξοδα της σύμβασης.

Σε περιπτώσεις διακοπής μιας σύμβασης εξωτερικής ανάθεσης, ενδέχεται οι όροι της σύμβασης να απαιτούν από τον πελάτη την καταβολή αποζημίωσης στην εταιρεία για την ανάκτηση των απαιτήσεων που δεν έχουν τιμολογηθεί, των αναπόσβεστων αναβαλλόμενων εξόδων για την αγορά συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων που χρησιμοποιήθηκαν για την παροχή υπηρεσιών και την καταβολή τυχόν επιπρόσθετων εξόδων που πραγματοποίησε η εταιρεία για την παροχή των υπηρεσιών.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

ε) Έξοδα πωλήσεων και γενικά και διοικητικά έξοδα

Τα έξοδα πωλήσεων και τα γενικά και διοικητικά έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης καθώς προκύπτουν και περιλαμβάνουν έξοδα διάθεσης, μισθούς εργαζομένων, προμήθειες γραφείου, φόρους εκτός του φόρου εισοδήματος, ασφάλειες και ενοίκια γραφείων. Επιπλέον, τα έξοδα πωλήσεων και τα γενικά και διοικητικά έξοδα περιλαμβάνουν και άλλα λειτουργικά στοιχεία όπως είναι οι διαγραφείσες απαιτήσεις, οι δεδουλευμένες συμβατικές υποχρεώσεις προς εργαζομένους λόγω τερματισμού της απασχόλησης κατά τη συνεχιζόμενη επιχειρηματική δραστηριότητα και οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για σκοπούς προστασίας του περιβάλλοντος.

στ) Χρηματοοικονομικά έξοδα

Τα χρηματοοικονομικά έξοδα αφορούν τόκους δανείων.

ζ) Συναλλάγμα

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου παρουσιάζονται σε Ευρώ το οποίο αποτελεί το λειτουργικό νόμισμα της εταιρείας. Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα του Ομίλου με τις ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Οι συναλλαγματικές διαφορές αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης κατά τη διάρκεια της οποίας γίνεται ο διακανονισμός αυτών των στοιχείων.

Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, τα νομισματικά στοιχεία σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται με τις ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της χρήσης.

η) Παροχές σε εργαζομένους

Σχηματίζεται πρόβλεψη για τις παροχές που προκύπτουν για τους εργαζομένους αναφορικά με μισθούς, ημερομίσθια και λοιπές παροχές, όταν είναι πιθανό ότι θα απαιτηθεί η εξόφλησή τους και είναι δυνατόν να επιμετρηθούν με ακρίβεια. Οι προβλέψεις που σχηματίζονται αναφορικά με παροχές προς τους εργαζομένους που αναμένεται να τακτοποιηθούν εντός δώδεκα μηνών επιμετρώνται στις ονομαστικές αξίες τους χρησιμοποιώντας το ύψος της αποζημίωσης που αναμένεται να ισχύει κατά τον χρόνο της τακτοποίησης.

Συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων εισφορών

Οι εισφορές σε συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων εισφορών αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν οι υπάλληλοι έχουν παράσχει υπηρεσίες που τους καθιστούν δικαιούχους των εισφορών.

Συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών και άλλα προγράμματα παροχών μετά τη συνταξιοδότηση

Για τα συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών και άλλα προγράμματα παροχών μετά τη συνταξιοδότηση, το κόστος των παροχών καθορίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας (Projected Unit Credit Method) με την πραγματοποίηση αναλογιστικής μελέτης σε κάθε ημερομηνία αναφοράς.

Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές αναγνωρίζονται πλήρως στην περίοδο κατά την οποία προκύπτουν, εκτός κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης, και παρουσιάζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Το κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα χρήσης στον βαθμό που οι παροχές έχουν ωριμάσει ή αποσβένεται με τη σταθερή μέθοδο μέσα στην περίοδο ωρίμανσης.

IBM ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

Η υποχρέωση συνταξιοδοτικών παροχών η οποία αναγνωρίζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης αντιπροσωπεύει την παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών, προσαρμοσμένη με το μη αναγνωρισμένο κόστος προϋπηρεσίας μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος. Οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο προκύπτει από αυτό τον υπολογισμό περιορίζεται στο κόστος προϋπηρεσίας συν την παρούσα αξία παροχών που προκύπτουν για τον Όμιλο και είναι διαθέσιμες με τη μορφή επιστροφών και μειώσεων σε μελλοντικές εισφορές στο πρόγραμμα.

ι) Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών

Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών

Τα δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών της International Business Machines Corporation παρέχονται σε ορισμένους υπαλλήλους (μεταξύ αυτών και στο ανώτερο διευθυντικό προσωπικό) της εταιρείας. Τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτά εκχωρούνται από την IBM Corporation, δηλαδή την τελική μητρική εταιρεία. Η εύλογη αξία των υπηρεσιών από υπαλλήλους που λαμβάνονται ως αντάλλαγμα για την εκχώρηση δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών αναγνωρίζεται ως έξοδο με μια αντίστοιχη αναπροσαρμογή στα ίδια κεφάλαια με τη μορφή εισφοράς κεφαλαίου από την International Business Machines Corporation. Το συνολικό ποσό που πρόκειται να δαπανηθεί στη διάρκεια της περιόδου ωρίμανσης της παροχής καθορίζεται με βάση την εύλογη αξία των εκχωρούμενων δικαιωμάτων προαίρεσης, εξαιρουμένης της επίδρασης οποιονδήποτε όρων της παροχής που δεν εξαρτώνται από την αγορά. Τυχόν όροι της παροχής που δεν εξαρτώνται από την αγορά συμπεριλαμβάνονται στις υποθέσεις σχετικά με τον αριθμό των δικαιωμάτων προαίρεσης που αναμένεται να εξασκηθούν. Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, η εταιρεία αναθεωρεί τις εκτιμήσεις της σχετικά με τον αριθμό των δικαιωμάτων προαίρεσης που αναμένεται να εξασκηθούν. Ο Όμιλος αναγνωρίζει την επίδραση της αναθεώρησης των αρχικών εκτιμήσεων, εάν υφίσταται, στα αποτελέσματα της χρήσης καθώς και μέσω αντίστοιχης προσαρμογής στο αποθεματικό παροχών που η αξία τους εξαρτάται από την αξία των μετοχών στη διάρκεια της ενωπιόμενουσας περιόδου ωρίμανσης.

Η εύλογη αξία υπολογίζεται με βάση το μαθηματικό μοντέλο τιμολόγησης Black-Scholes. Για την εκτίμηση της αναμενόμενης διάρκειας ζωής που χρησιμοποιείται στο μοντέλο έχουν ληφθεί υπόψη, με βάση την καλύτερη εκτίμηση της διοίκησης, οι επιδράσεις της μη μεταβίβασης των δικαιωμάτων προαίρεσης, οι περιορισμοί εξάσκησης και διάφοροι συμπεριφορικοί παράγοντες.

Αναφορικά με τους όρους της συμφωνίας με την International Business Machines Corporation, η εταιρεία απαιτείται να αποζημιώσει την International Business Machines Corporation με τη διαφορά μεταξύ της αγοραίας αξίας των υποκείμενων μετοχών κατά την ημερομηνία εξάσκησης του δικαιώματος και των εσόδων από την εξάσκηση του δικαιώματος. Αυτή η ενδοομιλική χρέωση εκφράζεται σε δολάρια ΗΠΑ με βάση την αγοραία αξία των υποκείμενων μετοχών και την τιμή άσκησης σε δολάρια ΗΠΑ. Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τη μετατροπή του ανεξόφλητου υπολοίπου σε κάθε ημερομηνία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και κατά την ημερομηνία τακτοποίησης αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Η ενδοομιλική χρέωση απεικονίζεται στα ίδια κεφάλαια έναντι του αποθεματικού παροχών που η αξία τους εξαρτάται από την αξία των μετοχών, το οποίο προκύπτει από την εκχώρηση παροχών βασιζόμενων σε μετοχές και το πλεόνασμα, αν υπάρχει, λογίζεται ως διανομή κεφαλαίου από την εταιρεία στην IBM Corporation.

Παροχές σε μετοχές

Οι εν λόγω παροχές αποτελούν παροχές σε μετοχές της International Business Machines Corporation οι οποίες εκχωρούνται μετά από μια χρονική περίοδο και οι οποίες σε γενικές γραμμές μεταβιβάζονται έναντι της εκπλήρωσης όρων που σχετίζονται με την παροχή υπηρεσιών ή την απόδοση. Η εύλογη αξία κάθε παροχής σε μετοχές επιμετράται στην αγοραία τιμή των μετοχών της International Business Machines Corporation κατά την ημερομηνία της εκχώρησης.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

Πρόγραμμα αγοράς μετοχών από υπαλλήλους

Η IBM Corporation παρέχει επίσης ένα πρόγραμμα αγοράς μετοχών από υπαλλήλους (ESPP), το οποίο επιτρέπει σε συμμετέχοντες από όλο τον κόσμο που πληρούν τις προϋποθέσεις να αγοράσουν πλήρεις ή κλασματικές κοινές μετοχές της IBM Corporation μέσω κρατήσεων από τη μισθοδοσία, με έκπτωση 5% επί της αγοραίας τιμής. Τυχόν έκπτωση που παρέχεται στους εργαζόμενους της εταιρείας στα πλαίσια του ESPP αναγνωρίζεται ως αποζημίωση.

Ο Όμιλος επέλεξε να μην εφαρμόσει αναδρομικά το ΔΠΧΑ 2 «Παροχές που εξαρτώνται από την αξία μετοχών» σε συμμετοχικούς τίτλους (συναλλαγές με τακτοποίηση μέσω του μετοχικού κεφαλαίου) που εκχωρήθηκαν έως και τις 7 Νοεμβρίου 2002 και σε συμμετοχικούς τίτλους που παραχωρήθηκαν μετά τις 7 Νοεμβρίου 2002 και η παροχή των οποίων ωρίμασε πριν την ημερομηνία μετάβασης στα ΔΠΧΑ.

ια) Φορολογία Εισοδήματος (Τρέχουσα και Αναβαλλόμενη)

Ο φόρος εισοδήματος περιλαμβάνει τον τρέχοντα φόρο που υπολογίζεται επί των φορολογητέων κερδών της χρήσης, τυχόν προσαρμογές σε προηγούμενες χρήσεις και τον αναβαλλόμενο φόρο της χρήσης.

Ο τρέχων φόρος υπολογίζεται επί των φορολογητέων κερδών της χρήσης. Το φορολογητέο κέρδος διαφέρει από το λογιστικό έσοδο όπως αναφέρεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης, καθώς δεν περιλαμβάνει στοιχεία εσόδων ή εξόδων τα οποία είναι φορολογητέα ή εκπίπτουν σε άλλες χρήσεις και, επιπλέον, εξαιρεί στοιχεία τα οποία δεν θα είναι ποτέ φορολογητέα ή εκπιπόμενα. Η τρέχουσα φορολογική οφειλή της εταιρείας υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τους φορολογικούς συντελεστές που έχουν τεθεί σε ισχύ ή έχουν ουσιαστικά τεθεί σε ισχύ έως την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Αναβαλλόμενος φόρος

Ο αναβαλλόμενος φόρος αναγνωρίζεται επί των διαφορών μεταξύ των λογιστικών αξιών των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και της αντίστοιχης φορολογικής βάσης που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του φορολογητέου κέρδους και καταχωρείται με τη μέθοδο υποχρέωσης. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται γενικά για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές και οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στον βαθμό κατά τον οποίο είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν διαθέσιμα φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων θα είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν οι εκπιπόμενες προσωρινές διαφορές. Δεν αναγνωρίζονται στοιχεία ενεργητικού και παθητικού εάν οι προσωρινές διαφορές προκύπτουν από υπεραξία ή από την αρχική αναγνώριση (εξαιρουμένης της συνένωσης επιχειρήσεων) άλλων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων σε μια συναλλαγή η οποία δεν επηρεάζει ούτε το φορολογητέο κέρδος ούτε το λογιστικό κέρδος.

Η λογιστική αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων εξετάζεται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς και μειώνεται στον βαθμό κατά τον οποίο δεν είναι πλέον πιθανό να υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη που να επιτρέπουν την ανάκτηση του συνόλου ή μέρους του περιουσιακού στοιχείου.

Ο αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζεται βάσει των φορολογικών συντελεστών που ισχύουν ή αναμένεται ότι θα ισχύουν στη χρήση στην οποία το περιουσιακό στοιχείο θα αναγνωριστεί ή η υποχρέωση θα διακανονιστεί. Ο αναβαλλόμενος φόρος χρεώνεται ή πιστώνεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός από την περίπτωση στην οποία σχετίζεται με στοιχεία τα οποία χρεώνονται ή πιστώνονται απευθείας στα ίδια κεφάλαια, οπότε ο αναβαλλόμενος φόρος αναγνωρίζεται επίσης στα ίδια κεφάλαια.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμφηφίζονται όταν υπάρχει νομικά κατοχυρωμένο δικαίωμα συμφηφισμού των τρέχουσών φορολογικών απαιτήσεων έναντι τρέχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν αυτά σχετίζονται με φόρους εισοδήματος που επιβάλλονται από την ίδια φορολογική αρχή και ο Όμιλος σκοπεύει να τακτοποιήσει τις τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε καθαρή βάση.

IBM ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

ιβ) Αποθέματα

Τα τελικά προϊόντα αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.

Το κόστος προσδιορίζεται με την μέθοδο πρώτης εισαγωγής – πρώτης εξαγωγής (FIFO). Το κόστος περιλαμβάνει την αξία των άμεσων υλικών και, εφόσον υπάρχουν, και των γενικών εξόδων που πραγματοποιήθηκαν για να καταστούν τα αποθέματα διαθέσιμα προς πώληση.

Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία αντιπροσωπεύει την εκτιμώμενη τιμή πώλησης μείον το συνολικό εκτιμώμενο κόστος πώλησης και το κόστος που πραγματοποιείται για την προώθηση των πωλήσεων, την πώληση και τη διανομή. Όπου απαιτείται, καταχωρείται σχετική πρόβλεψη απαξίωσης για απαξιωμένα, ελαττωματικά και βραδέως κινούμενα αποθέματα.

ιγ) Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται για χρήση στην παραγωγή αγαθών και την παροχή υπηρεσιών ή για διοικητικούς σκοπούς παρουσιάζονται στον ισολογισμό στο κόστος μείον τη συσσωρευμένη απόσβεση και τυχόν συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης.

Η αποσβεστέα αξία ενός περιουσιακού στοιχείου υπολογίζεται μέσω της αφαίρεσης της υπολειμματικής του αξίας. Η υπολειμματική αξία ενός περιουσιακού στοιχείου είναι το εκτιμώμενο ποσό που θα λάμβανε ο Όμιλος από την πώληση του περιουσιακού στοιχείου μετά την αφαίρεση των εκτιμώμενων εξόδων πώλησης.

Η απόσβεση χρεώνεται με τρόπο ώστε το κόστος των περιουσιακών στοιχείων να διαγράφεται κατά τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους, χρησιμοποιώντας τη σταθερή μέθοδο. Οι εκτιμώμενες περίοδοι ωφέλιμης ζωής που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό των αποσβέσεων είναι οι εξής:

Κτήρια	-	50 έτη
Μηχανήματα και εξοπλισμός	-	2 ½ έως 5 έτη
Μόνιμες κατασκευές και εξαρτήματα	-	5 έτη
Εξοπλισμός γραφείου	-	3 έτη
Μισθωμένα περιουσιακά στοιχεία	-	βάσει σύμβασης μίσθωσης/έργου

Το κέρδος ή η ζημιά που προκύπτει από την πώληση ή απόσυρση ενός ενσώματου πάγιου περιουσιακού στοιχείου υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ των εσόδων από την πώληση και της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης.

Συντελεστής απόσβεσης – ανάλυση ευαισθησίας

Ο Όμιλος αποσβένει τα περιουσιακά της στοιχεία κατά τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους. Η εκτίμηση της ωφέλιμης ζωής βασίζεται σε ιστορικά στοιχεία και προσδοκίες σχετικά με τη μελλοντική τους χρήση και εμπεριέχει μεγάλο βαθμό υποκειμενικότητας.

Η ωφέλιμη ζωή των πάγιων περιουσιακών στοιχείων βασίστηκε στην καλύτερη δυνατή εκτίμηση από την πλευρά της Διοίκησης του Ομίλου. Εάν η εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή των πάγιων περιουσιακών στοιχείων ήταν μικρότερη κατά 10%, η Όμιλος θα λόγιζε επιπρόσθετη ετήσια απόσβεση για τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία ύψους 150 ευρώ (2014: 157 ευρώ). Εάν η εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή των πάγιων περιουσιακών στοιχείων ήταν μεγαλύτερη κατά 10%, ο Όμιλος θα λόγιζε μικρότερη ετήσια απόσβεση για τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία κατά 122 ευρώ (2014: 128 ευρώ).

Δεν υπάρχουν άλλες περιοχές που εμπεριέχουν μεγάλο βαθμό υποκειμενικότητας και απαιτούν υποθέσεις και εκτιμήσεις που είναι σημαντικές για τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2015 και 31 Δεκεμβρίου 2014.

ιδ) Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Η υπεραξία και τα λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία αντανakλούν την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο της εξαγοράς των εμπορικών και σχετικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων άλλων θυγατρικών εταιρειών. Η υπεραξία αντιπροσωπεύει το υπερβάλλον ποσό μεταξύ του κόστους εξαγοράς και της εύλογης αξίας της καθαρής θέσης της εξαγορασθείσας εταιρείας κατά την ημερομηνία εξαγοράς. Η υπεραξία και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με απεριόριστη διάρκεια ζωής ελέγχονται σε ετήσια βάση για απομείωση και αναγνωρίζονται στο κόστος μείον τυχόν συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης.

ιε) Επενδύσεις σε θυγατρικές

Οι επενδύσεις σε θυγατρικές αναγνωρίζονται στο κόστος μείον τυχόν ζημιές απομείωσης.

ιστ) Απομείωση ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων

Σε ετήσια βάση, ο Όμιλος εξετάζει τις λογιστικές αξίες των ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων της για να διαπιστώσει εάν υπάρχουν ενδείξεις ότι αυτά τα περιουσιακά στοιχεία έχουν υποστεί απομείωση. Στην περίπτωση αυτή επαναπροσδιορίζεται το ανακτήσιμο ποσό του περιουσιακού στοιχείου ώστε να αξιολογηθεί το μέγεθος της ζημιάς απομείωσης, εάν υφίσταται. Αν ο Όμιλος δεν έχει τη δυνατότητα να εκτιμήσει το ανακτήσιμο ποσό ενός περιουσιακού στοιχείου για το οποίο υπάρχει ένδειξη απομείωσης της αξίας του, τότε προσδιορίζει το ανακτήσιμο ποσό της μονάδας που δημιουργεί ταμειακές ροές (ΜΔΤΡ) στην οποία ανήκει το περιουσιακό στοιχείο.

Η ανακτήσιμη αξία προσδιορίζεται ως η μεγαλύτερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας μείον τα έξοδα πώλησης και της αξίας χρήσεως. Για την εκτίμηση της αξίας χρήσεως, οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους με την χρήση ενός προ φόρου προεξοφλητικού επιτοκίου το οποίο αντανakλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για την διαχρονική αξία του χρήματος και για τους κινδύνους που σχετίζονται με αυτά τα περιουσιακά στοιχεία.

Εάν η ανακτήσιμη αξία ενός περιουσιακού στοιχείου (ή μιας ΜΔΤΡ) εκτιμάται ότι είναι μικρότερη από τη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου (ή της ΜΔΤΡ), η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό του. Η ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται άμεσα στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

Σε περίπτωση που μια ζημιά απομείωσης μεταγενέστερα αντλογοισθεί, η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου (ΜΔΤΡ) αυξάνεται σύμφωνα με την αναθεωρημένη εκτίμηση της ανακτήσιμης αξίας του, με τέτοιο όμως τρόπο ώστε η αναθεωρημένη λογιστική αξία να μην υπερβαίνει τη λογιστική αξία που θα είχε καθοριστεί εάν δεν είχε αναγνωριστεί καμία ζημιά απομείωσης για το περιουσιακό στοιχείο (ή τη ΜΔΤΡ) κατά τα προηγούμενα έτη. Ο αντλογοισμός μιας ζημιάς απομείωσης αναγνωρίζεται άμεσα στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με απεριόριστη διάρκεια ωφέλιμης ζωής και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που δεν είναι ακόμη διαθέσιμα προς χρήση ελέγχονται για απομείωση σε ετήσια βάση καθώς και όταν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης.

ιζ) Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν η εταιρεία έχει μια τρέχουσα υποχρέωση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος και είναι πιθανό ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων από τον Όμιλο για να τακτοποιήσει τη συγκεκριμένη υποχρέωση. Οι προβλέψεις επιμετρώνται με βάση τη βέλτιστη εκτίμηση της Διοίκησης για τη δαπάνη που θα απαιτηθεί για την τακτοποίηση της υποχρέωσης κατά την ημερομηνία αναφοράς και προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους όταν η επίδραση που έχουν είναι σημαντική.

Προβλέψεις για σκοπούς προστασίας του περιβάλλοντος αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος εισάγει στην αγορά προϊόντα για τα οποία, σύμφωνα με τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες, απαιτείται να τα παραλαμβάνει από τον πελάτη σε μεταγενέστερο χρόνο χωρίς χρέωση με σκοπό την απόσυρσή τους με τρόπο φιλικό προς το περιβάλλον.

Οι προβλέψεις για το εκτιμώμενο κόστος των υποχρεώσεων που προκύπτουν από την παροχή εγγυήσεων αναγνωρίζονται την ημερομηνία πώλησης των σχετικών προϊόντων με βάση τη βέλτιστη εκτίμηση της Διοίκησης για τη δαπάνη που θα απαιτηθεί για την τακτοποίηση της υποχρέωσης.

Προβλέψεις για ελεύθερο χώρο και δαπάνες αναδιάρθρωσης αναγνωρίζονται όταν η εταιρεία διαθέτει επίσημο λεπτομερές σχέδιο αναδιάρθρωσης το οποίο να έχει κοινοποιηθεί στα εμπλεκόμενα μέρη.

ιη) Χρηματοοικονομικά μέσα

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία πλέον τα άμεσα σχετιζόμενα έξοδα συναλλαγής στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της εταιρείας όταν η εταιρεία καθίσταται συμβαλλόμενο μέρος στους συμβατικούς όρους του χρηματοοικονομικού μέσου. Για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων, ο Όμιλος χρησιμοποιεί μια σειρά μεθόδων και παραδοχών που βασίζονται στις συνθήκες της αγοράς και τους κινδύνους που υφίστανται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς. Για την πλειονότητα των χρηματοοικονομικών μέσων, για τον προσδιορισμό των εύλογων αξιών χρησιμοποιούνται συνήθεις πρακτικές και τεχνικές, όπως η ανάλυση προεξοφλημένων ταμειακών ροών, το κόστος αντικατάστασης και το κόστος ακύρωσης. Όλες οι μέθοδοι προσδιορισμού της εύλογης αξίας οδηγούν σε μια γενική προσέγγιση της αξίας η οποία ενδέχεται να μην πραγματοποιηθεί ποτέ.

Δάνεια και απαιτήσεις

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τα δάνεια και οι απαιτήσεις περιλαμβάνουν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιο ή προσδιορισμένες πληρωμές και συγκεκριμένη λήξη τα οποία δεν αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε ενεργές αγορές. Συμπεριλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό, εκτός από εκείνα με λήξη μεγαλύτερη των 12 μηνών από την ημερομηνία ισολογισμού τα οποία συμπεριλαμβάνονται στο μη κυκλοφορούν ενεργητικό.

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις περιλαμβάνουν τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις καθώς και τις χρηματοοικονομικές απαιτήσεις που έχουν αναγνωριστεί στον ισολογισμό (σημειώσεις 8 και 9). Οι μεταχρονολογημένες επιταγές εισπράττονται σε μελλοντικό χρόνο και ταξινομούνται ως απαιτήσεις έως τη λήξη.

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιλαμβάνουν μετρητά, καταθέσεις όψεως καθώς και άλλες βραχυπρόθεσμες, υψηλής ρευστότητας επενδύσεις οι οποίες είναι άμεσα ρευστοποιήσιμες (έως τρεις μήνες) και εμπεριέχουν χαμηλό κίνδυνο μεταβολής της αξίας τους.

Αναγνωρίζεται πρόβλεψη απομείωσης για τα δάνεια και τις απαιτήσεις βάσει ενός συνδυασμού ιστορικών στοιχείων για διαγραφές, ανάλυσης παλαιότητας και τυχόν γνωστών ζημιών απομείωσης. Ακολουθούν οι μέθοδοι τις οποίες χρησιμοποιεί ο Όμιλος για τον υπολογισμό της απομείωσης της αξίας των απαιτήσεων, οι οποίες εφαρμόζονται με συνέπεια σε όλα τα χαρτοφυλάκια.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

Ο Όμιλος εξετάζει τα δάνεια και τις απαιτήσεις σε τακτική βάση. Η εξέταση συνίσταται κυρίως σε μια ανάλυση που βασίζεται σε τρέχουσες πληροφορίες οι οποίες είναι διαθέσιμες για τους πελάτες, όπως είναι οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις, εκθέσεις και δημοσιευμένες πιστοληπτικές αξιολογήσεις καθώς και στο τρέχον οικονομικό περιβάλλον, σε εγγυήσεις οφειλών μετά την αφαίρεση του κόστους επανάκτησης και στο ιστορικό. Επιπλέον, πραγματοποιείται ανάλυση των διαφορετικών χαρτοφυλακίων της που αξιολογούνται συνολικά, με βάση πιστοληπτικές αξιολογήσεις, την πιθανότητα αθέτησης, τη διάρκεια, τα χαρακτηριστικά των στοιχείων και το ιστορικό ζημιών για να προσδιοριστεί εάν υφίστανται αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης.

Αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης αποτελούν τα ακόλουθα γεγονότα:

- σημαντική οικονομική δυσκολία του εκδότη ή αντισυμβαλλόμενου ή
- καθυστέρηση ή διακοπή πληρωμής τόκων και δόσεων ή
- πιθανότητα χρεοκοπίας ή άλλης χρηματοοικονομικής αναδιοργάνωσης του χρεώστη.

Εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι τα δάνεια και οι απαιτήσεις έχουν υποστεί απομείωση, ο Όμιλος υπολογίζει μια ζημιά απομείωσης συγκρίνοντας τη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου με την παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών. Οι προκύπτουσες ζημιές απομείωσης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης. Η λογιστική αξία της απομειωμένης απαίτησης μειώνεται μέσω της χρήσης ενός ειδικού λογαριασμού προβλέψεων.

Οι ζημιές που προκύπτουν από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις χρεώνονται έναντι της πρόβλεψης όταν η Διοίκηση πιστεύει ότι η αδυναμία εισπραξης της απαίτησης είναι επιβεβαιωμένη. Σε περίπτωση που ανακτηθεί οποιοδήποτε ποσό της απαίτησης, αυτό πιστώνεται στην πρόβλεψη.

Παύση απεικόνισης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία παύουν να απεικονίζονται όταν τα συμβατικά δικαιώματα εισπραξης των ταμειακών ροών από τα στοιχεία λήγουν ή όταν ο Όμιλος μεταβιβάζει τα περιουσιακά στοιχεία με αποτέλεσμα να μεταβιβάζονται ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη που συνεπάγεται η ιδιοκτησία σε άλλη οντότητα. Εάν ο Όμιλος διατηρεί τον έλεγχο του μεταβιβαζόμενου περιουσιακού στοιχείου και δεν μεταβιβάζει ούτε διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και οφέλη της ιδιοκτησίας, τότε αναγνωρίζει το μερίδιο που διατηρεί στο στοιχείο καθώς και μια υποχρέωση για ποσά που ενδέχεται να καταβάλει. Εάν ο Όμιλος διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που συνεπάγεται η ιδιοκτησία ενός μεταβιβαζόμενου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, τότε εξακολουθεί να αναγνωρίζει το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο και επίσης αναγνωρίζει και ένα εξασφαλισμένο δάνειο για τα ποσά που έχει εισπράξει.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις σε αναπόσβεστο κόστος

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος δεσμεύεται να πραγματοποιήσει μελλοντικές πληρωμές για την αγορά προϊόντων ή υπηρεσιών ή την αγορά χρηματοοικονομικών και άλλων μακροπρόθεσμων περιουσιακών στοιχείων.

Τα ποσά δεν καλύπτονται από εγγυήσεις και συνήθως τακτοποιούνται με συνήθεις εμπορικούς όρους.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αναγνωρίζονται στο αναπόσβεστο κόστος περιλαμβάνουν τις εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις και τα δάνεια.

Οι προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις και τα δάνεια αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία μείον τα έξοδα συναλλαγής και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου είναι μία μέθοδος υπολογισμού του αναπόσβεστου κόστους μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και κατανομής του εξόδου τόκων στη σχετική περίοδο. Πραγματικό επιτόκιο είναι το επιτόκιο το οποίο προεξοφλεί τις εκτιμώμενες μελλοντικές πληρωμές λαμβάνοντας υπόψη την εκτιμώμενη διάρκεια της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης, ή (όπου είναι εφικτό) μια μικρότερη περίοδο, και παρέχει την καθαρή λογιστική αξία που αναγνωρίζεται αρχικά.

Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία που ισχύει κατά την ημερομηνία σύναψης του συμβολαίου και στη συνέχεια επιμετρώνται στην εύλογη αξία σε κάθε ημερομηνία αναφοράς. Οι μεταγενέστερες μεταβολές στην εύλογη αξία των παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων τα οποία δεν πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος ως κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από μεταβολές στην εύλογη αξία καθώς πραγματοποιούνται.

Στο τέλος της χρήσης, ο Όμιλος δεν κατείχε παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που να πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική.

Παύση απεικόνισης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις παύουν να απεικονίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου μόνο όταν τακτοποιούνται, ακυρώνονται ή έχουν λήξει.

Χρεωστικοί και συμμετοχικοί τίτλοι

Οι χρεωστικοί και συμμετοχικοί τίτλοι ταξινομούνται είτε ως υποχρεώσεις είτε ως ίδια κεφάλαια με βάση το ουσιαστικό περιεχόμενο της σύμβασης.

Τόκοι και μερίσματα

Οι τόκοι και τα μερίσματα ταξινομούνται ως έξοδα ή ως διανομή κερδών, σύμφωνα με την ταξινόμηση των σχετικών χρεωστικών ή συμμετοχικών τίτλων ή των συστατικών μερών σύνθετων χρηματοοικονομικών μέσων στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης.

2. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Η εφαρμογή των λογιστικών προτύπων και πολιτικών απαιτεί από τον Όμιλο να πραγματοποιήσει εκτιμήσεις και παραδοχές σχετικά με μελλοντικά γεγονότα που επηρεάζουν άμεσα την χρηματοοικονομική θέση και απόδοση. Οι λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές που περιγράφονται είναι αυτές που η εταιρεία θεωρεί ως σημαντικότερες για τις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις. Μια λογιστική εκτίμηση θεωρείται κρίσιμη όταν (α) η φύση των εκτιμήσεων και των παραδοχών είναι σημαντική λόγω του βαθμού υποκειμενικότητας που εμπεριέχουν και ταυτόχρονα (β) η επίδραση ενός εύλογου εύρους αποτελεσμάτων των εκτιμήσεων και παραδοχών είναι σημαντικός για τη χρηματοοικονομική θέση και την απόδοση του Ομίλου.

Αναγνώριση εσόδων

Η εφαρμογή των λογιστικών αρχών των ΔΠΧΑ που σχετίζονται με την επιμέτρηση και αναγνώριση των εσόδων απαιτεί από την εταιρεία την άσκηση κρίσης και την πραγματοποίηση εκτιμήσεων. Πιο συγκεκριμένα, οι πολύπλοκες συμφωνίες με μη συνήθεις όρους και προϋποθέσεις ενδέχεται να απαιτούν σε μεγάλο βαθμό ερμηνεία της σύμβασης για τον προσδιορισμό της κατάλληλης λογιστικής μεταχείρισης, λαμβάνοντας υπόψη και το κατά πόσο τα παραδοτέα που ορίζονται σε μια συμφωνία παροχής πολλαπλών στοιχείων πρέπει να αντιμετωπίζονται ως ξεχωριστές μονάδες από πλευράς λογιστικής μεταχείρισης. Επίσης, από σημαντικό βαθμό υποκειμενικότητας χαρακτηρίζεται και ο προσδιορισμός του κατά πόσο ο Όμιλος ή κάποιος μεταπωλητής ενεργεί ως εντολέας σε μια συναλλαγή και του κατά πόσο μεμονωμένες συμβάσεις μπορούν να θεωρηθούν τμήματα της ίδιας συμφωνίας.

Η αναγνώριση των εσόδων επηρεάζεται και από την ικανότητα του Ομίλου να εκτιμήσει τα κίνητρα πωλήσεων, τις αναμενόμενες επιστροφές και τις προβλέψεις για απαιτήσεις αμφίβολης εισπραξιμότητας. Για τον υπολογισμό αυτών των προβλέψεων, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη διάφορους παράγοντες, μεταξύ άλλων τον έλεγχο συγκεκριμένων συναλλαγών, την πιστοληπτική ικανότητα των πελατών, την προηγούμενη εμπειρία και τις οικονομικές συνθήκες και τις συνθήκες της αγοράς.

Ο Όμιλος προβαίνει σε συνεχή βάση σε αναλύσεις της κερδοφορίας των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών με σκοπό να καθορίζεται κατά πόσο οι πιο πρόσφατες εκτιμήσεις απαιτούν αναθεώρηση. Οι κύριοι παράγοντες τους οποίους εξετάζει ο Όμιλος για να υπολογίσει το μελλοντικό κόστος ολοκλήρωσης κάθε συμβολαίου είναι το μελλοντικό κόστος εργασίας, το μελλοντικό κόστος παραγωγής και η παραγωγικότητα.

Συνταξιοδοτικές παραδοχές

Η επιμέτρηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών του ομίλου προς τους εργαζομένους και του καθαρού περιοδικού συνταξιοδοτικού κόστους/εσόδου απαιτεί τη χρήση ορισμένων παραδοχών, συμπεριλαμβανομένων μεταξύ άλλων εκτιμήσεων των προεξοφλητικών επιτοκίων και της αναμενόμενης απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος. Οι μεταβολές σε αυτές τις παραδοχές ενδέχεται να επηρεάσουν τις μελλοντικές χρηματοδοτικές ανάγκες των προγραμμάτων και την αναγνώριση αναλογιστικού κέρδους/ζημιάς στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

Φόρος εισοδήματος

Κατά τη συνήθη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων, πραγματοποιούνται πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Κατά συνέπεια, ο Όμιλος αναγνωρίζει φορολογικές υποχρεώσεις βάσει εκτιμήσεων για το κατά πόσο θα προκύψουν επιπρόσθετοι φόροι και σχετικές χρεώσεις. Ο Όμιλος θεωρεί ότι η πρόβλεψη που έχει αναγνωρίσει για φορολογικές υποχρεώσεις επαρκεί για όλες τις ανέλεγκτες χρήσεις με βάση την αξιολόγηση πολλών παραγόντων συμπεριλαμβανομένων της προηγούμενης εμπειρίας και της ερμηνείας της φορολογικής νομοθεσίας. Η αξιολόγηση αυτή βασίζεται σε εκτιμήσεις και παραδοχές και ενδέχεται να εμπεριέχει μεγάλο βαθμό υποκειμενικότητας όσον αφορά την εκτίμηση μελλοντικών γεγονότων. Σε περίπτωση που νέες πληροφορίες είναι διαθέσιμες οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα ο Όμιλος να αλλάξει τις εκτιμήσεις του όσον αφορά την επάρκεια των υφιστάμενων φορολογικών υποχρεώσεων, αυτές οι αλλαγές στις φορολογικές υποχρεώσεις θα επηρεάσουν τον φόρο εισοδήματος της χρήσης κατά την οποία πραγματοποιείται αυτή η αλλαγή.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται μόνο στον βαθμό που το Διοικητικό Συμβούλιο θεωρεί πιθανότερο να υπάρξει φορολογητέο εισόδημα το οποίο θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί έναντι των εκπιπόμενων προσωρινών διαφορών. Πραγματοποιείται αξιολόγηση των μελλοντικών κερδών με βάση τις συνθήκες του κλάδου και της οικονομίας γενικότερα καθώς και μια εκτίμηση των μελλοντικών αυτών συνθηκών. Οι παράγοντες που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε χαμηλότερα μελλοντικά κέρδη σε σύγκριση με τις σχετικές προβλέψεις αφορούν σημαντικές μεταβολές στην οικονομία ή μια σημαντική αλλαγή στην οικονομική κατάσταση ενός συγκεκριμένου πελάτη ή τμήματος του κλάδου που έχει σημαντική συγκέντρωση στη βάση πελατών του Ομίλου.

Συγκριτικά στοιχεία και στρογγυλοποιήσεις κονδυλίων

Για την παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της χρήσεως που έληξε την 31.12.2015 χρησιμοποιήθηκαν συγκριτικά στοιχεία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της 31.12.2014. Προκειμένου τα στοιχεία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της χρήσεως που έληξε την 31.12.2014 να είναι συγκρίσιμα με τα στοιχεία της κλειόμενης χρήσης, πραγματοποιήθηκαν αναταξινομήσεις κονδυλίων που δεν έχουν καμία επίδραση στα ίδια κεφάλαια ή στα αποτελέσματα της Εταιρείας και του Ομίλου.

IBM ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

3. Έξοδα ανά κατηγορία

Τα κέρδη προ φόρων έχουν υπολογισθεί με τη χρέωση/πίστωση των ακόλουθων δαπανών και εξόδων.

	Όμιλος		IBM Ελλάς	
	2015 '000	2014 '000	2015 '000	2014 '000
Μισθοί και λοιπές αμοιβές προσωπικού	18.377	17.132	18.333	17.089
Αποσβέσεις και απομείωση παγίων περιουσιακών στοιχείων	1.398	1.616	1.398	1.616
Κέρδη/ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές	1.106	454	1.103	455
Αγορές τελικών προϊόντων, πρώτων υλών και ανταλλακτικών	20.422	18.013	20.422	18.013
Δαπάνες για υπηρεσίες διοικητικής υποστήριξης από Διεθνή Κέντρα IBM	6.275	5.508	6.275	5.508
Άδειες χρήσης λογισμικού και προμήθειες	6.036	6.245	6.036	6.245
Εξωτερικές υπηρεσίες	16.441	15.764	16.441	15.764
Εξοδα ταξιδίων	765	869	765	869
Εξοδα ενοικίων	1.306	1.368	1.306	1.368
Ναύλοι, τελωνειακά έξοδα και έξοδα αποθήκευσης	574	719	574	719
Δαπάνες συντήρησης κτιρίου	634	693	634	693
Λοιπά έξοδα	0	195	0	195
Σύνολο	73.334	68.576	73.287	68.534

4. Έξοδα προσωπικού

	Όμιλος		IBM Ελλάς	
	2015 '000	2014 '000	2015 '000	2014 '000
Μισθοί και ημερομίσθια	14.001	12.458	13.957	12.415
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	2.857	2.785	2.857	2.785
Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και ασφάλεια ζωής	201	272	201	272
Λοιπά έξοδα	187	345	187	346
Προγράμματα καθορισμένων εισφορών	216	176	216	176
Προγράμματα καθορισμένων παροχών (σημ. 15)	915	1.096	915	1.096
Σύνολο	18.377	17.132	18.333	17.089

Ο μέσος αριθμός εργαζομένων κατά τη διάρκεια της χρήσης διαμορφώθηκε ως εξής:

	Όμιλος		IBM Ελλάς	
	2015 Αριθμός	2014 Αριθμός	2015 Αριθμός	2014 Αριθμός
Εργαζόμενοι	253	270	253	270

IBM ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

5. Φόρος εισοδήματος

	Όμιλος		IBM Ελλάς	
	2015 '000	2014 '000	2015 '000	2014 '000
Φόρος χρήσης	1.348	2.405	1.352	2.390
Αποαναγνώριση	(191)	(7.560)	(191)	(7.560)
Αναβαλλόμενος φόρος (έσοδο)/έξοδο	(1.032)	441	(1.032)	441
Φόρος χρήσης	125	(4.714)	128	(4.729)

Ο φόρος επί των κερδών προ φόρων του Ομίλου και της Εταιρείας διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τον σταθμισμένο μέσο συντελεστή φόρου επί των κερδών των ενοποιημένων εταιρειών. Ακολουθεί συμφωνία της χρέωσης φόρου για τη χρήση και του λογιστικού αποτελέσματος:

	Όμιλος		IBM Ελλάς	
	2015 '000	2014 '000	2015 '000	2014 '000
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου εισοδήματος	5.126	9.355	5.138	9.282
Κέρδη επί τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή	1.487	2.431	1.490	2.413
<i>Αναμορφώσεις</i>				
Διάφορα έξοδα και πρόστιμα, μη εκπιτόμενα	30	12	30	12
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή	(1.065)	0	(1.065)	0
Πρόβλεψη για ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις	(191)	(7.561)	(191)	(7.561)
Πρόσθετος φόρος προηγούμενης χρήσης λόγω οριστικοποίησης φορολογικού ελέγχου	49	0	49	0
Επίδραση παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών	(47)	(7)	(47)	(7)
<i>Μη φορολογούμενα έσοδα, όπως:</i>				
Έκπτωση 1,5% επί του φόρου λόγω εξόφλησης τοις μετρητοίς	(9)	(42)	(9)	(42)
Προσαρμογές αναβαλλόμενης φορολογίας	(141)	561	(141)	561
Λοιπές Διαφορές	12	(108)	12	(105)
Συνολική χρέωση φόρου εισοδήματος για τη χρήση	125	(4.714)	128	(4.729)

Ο φορολογικός συντελεστής που ισχύει για τη χρήση 2015 ισούται με 29% (2014: 26%) για τη Μητρική Εταιρεία και 25% για τη θυγατρική (2014: 25%)

Επιπλέον της δαπάνης για φόρους, που χρεώθηκε στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης, έχει αναγνωριστεί αναβαλλόμενος φόρος απευθείας στα ίδια κεφάλαια στις χρήσεις 2015 και 2014 ως εξής:

- Χρέωση 201 χιλιάδες ευρώ καταχωρήθηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια, αντιπροσωπεύοντας τη φορολογική επίδραση του συνταξιοδοτικού προγράμματος εξόδου από την υπηρεσία για το έτος 2015, και αντίστοιχα 1.069 χιλιάδες ευρώ φορολογικό όφελος για το έτος 2014.
- Χρέωση 47 χιλιάδες ευρώ καταχωρήθηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια, αντιπροσωπεύοντας τη φορολογική επίδραση των παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών για το έτος 2015.

Ο φορολογικός έλεγχος για τις χρήσεις 2007 έως 2010 οριστικοποιήθηκε μέσα στο πρώτο τρίμηνο του 2015.

ΙΒΜ ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης

Οι Ελληνικές Ανώνυμες Εταιρείες και οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης, των οποίων οι ετήσιες χρηματοοικονομικές τους καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά από Νόμιμους Ελεγκτές, εγγεγραμμένους στο δημόσιο Μητρώο του Ν. 3693/2008, υποχρεούνται να λαμβάνουν «Ετήσιο Πιστοποιητικό», όπως προβλέπεται στην παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν.2238/1994 για τις χρήσεις 2011-2013 και το αρ.65α/ν.4174 για τις χρήσεις του 2014 & 2015. Το ως άνω πιστοποιητικό εκδίδεται μετά από φορολογικό έλεγχο που διενεργείται από τον ίδιο Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που ελέγχει τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Κατόπιν της ολοκλήρωσης του φορολογικού ελέγχου, ο Νόμιμος Ελεγκτής ή ελεγκτικό γραφείο εκδίδει στην εταιρεία «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης», που συνοδεύεται από το Προσάρτημα Αναλυτικών Πληροφοριακών Στοιχείων. Το αργότερο εντός δέκα ημερών από την καταληκτική ημερομηνία έγκρισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρείας από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων, η προαναφερθείσα Έκθεση και το οικείο Προσάρτημα υποβάλλονται ηλεκτρονικά στο Υπουργείο Οικονομικών από το Νόμιμο Ελεγκτή ή το ελεγκτικό γραφείο.

Για την Εταιρεία εκδόθηκε το "Φορολογικό Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης" για τη χρήση 2014 χωρίς ουσιαστικές αλλαγές στο φόρο και στη σχετική φορολογική πρόβλεψη που συμπεριλήφθηκε στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του 2014. Για την κλειόμενη χρήση 2015, ο φορολογικός έλεγχος ήδη διενεργείται από την ελεγκτική εταιρεία PricewaterhouseCoopers Α.Ε. Από τη διεξαγωγή αυτού του φορολογικού ελέγχου, η διοίκηση της Εταιρείας δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις, πέραν αυτών που έχουν καταχωρηθεί και απεικονίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Η θυγατρική εταιρεία υπόκειται στον Ολλανδικό Αστικό Κώδικα και Φορολογική Νομοθεσία. Σύμφωνα με τις προβλέψεις αυτών, οι εταιρείες είναι υποχρεωμένες να υποβάλλουν ετήσια υπολογισμούς για το φόρο εισοδήματος, ωστόσο δεν υποχρεούνται να υποβάλλονται σε έλεγχο από ανεξάρτητη Ελεγκτική Εταιρεία ή Ορκωτό Ελεγκτή εφόσον θεωρούνται μικρές. Ως εκ τούτου, η IEGT BV δεν απαιτείται να υποβληθεί σε έλεγχο.

ΙΒΜ ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

6. Αναβαλλόμενος φόρος

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις που αναγνωρίζονται από τον Όμιλο, κατανεμημένα κατά περιεχόμενο, και οι σχετικές κινήσεις:

	Υπόλοιπο 31.12.2014	Χρέωση στα αποτελέσματα - μεταβολή φορολογικής βάσης	Αναγνώριση μέσω Κατάστασης Αποτελεσμάτων - επίδραση μεταβολής της φορολογικής βάσης	Αναγνώριση μέσω ιδίων κεφαλαίων - επίδραση ΔΠΧΑ 2 και αναθεωρημένου ΔΑΠ 19	Υπόλοιπο 31.12.2015
	€ '000	€ '000	€ '000	€ '000	€ '000
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:					
Παροχές που εξαρτώνται από την αξία μετοχών	89	10	(11)	(47)	42
Συνταξιοδοτικές και λοιπές παροχές προς εργαζομένους	6.360	734	(40)	(201)	6.853
Αναβαλλόμενα έσοδα	2.791	322	(418)	-	2.695
Αναγνώριση εσόδων και κόστους	(1.516)	(175)	886	-	(805)
Μη εκπιπόμενες προβλέψεις εξόδων	1.491	172	(455)	-	1.208
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:					
Απόσβεση ενσώματων παγίων	14	2	4	-	20
	9.229	1.065	(34)	(248)	10.013

	Υπόλοιπο 31.12.2013	Χρέωση στα αποτελέσματα - μεταβολή φορολογικής βάσης	Αναγνώριση μέσω Κατάστασης Αποτελεσμάτων - επίδραση μεταβολής της φορολογικής βάσης	Αναγνώριση μέσω ιδίων κεφαλαίων - επίδραση ΔΠΧΑ 2 και αναθεωρημένου ΔΑΠ 19	Υπόλοιπο 31.12.2014
	€ '000	€ '000	€ '000	€ '000	€ '000
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:					
Παροχές που εξαρτώνται από την αξία μετοχών	102	-	(12)	-	89
Συνταξιοδοτικές και λοιπές παροχές προς εργαζομένους	5.193	-	97	1.069	6.360
Αναγνώριση εσόδων και κόστους	1.339	-	(63)	-	1.276
Αναγνώριση πρόβλεψης για κινδύνους και χρεώσεις	12	-	(12)	-	0
Μη εκπιπόμενες προβλέψεις εξόδων	2.076	-	(585)	-	1.491
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:					
Απόσβεση ενσώματων παγίων	(101)	-	115	-	14
	8.620	-	(460)	1.069	9.229

IBM ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

7. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

	Όμιλος		IBM Ελλάς	
	2015 '000	2014 '000	2015 '000	2014 '000
Καταθέσεις όψεως	11.568	1.906	11.515	1.783
Επιταγές	200	0	200	0
	11.768	1.906	11.715	1.783

Για σκοπούς κατάστασης ταμειακών ροών τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος της χρήσης αποτελούνται από τα εξής:

	Όμιλος		IBM Ελλάς	
	2015 '000	2014 '000	2015 '000	2014 '000
Καταθέσεις όψεως	11.568	1.906	11.515	1.783
Επιταγές	200	0	200	0
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	0	(738)		(738)
Σύνολο	11.768	1.168	11.715	1.045

8. Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

	Όμιλος		IBM Ελλάς	
	2015 '000	2014 '000	2015 '000	2014 '000
Απαιτήσεις από πελάτες	25.959	26.055	25.959	26.055
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη (σημ. 21)	13.840	30.481	1.232	881
Προκαταβολές	2.467	1.723	2.451	1.723
Λοιπές απαιτήσεις	217	605	217	605
	42.483	58.864	29.859	29.264
Μείον:				
Πρόβλεψη απομείωσης	(2.903)	(2.919)	(2.903)	(2.919)
	39.580	55.945	26.956	26.345

Αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος		IBM Ελλάς	
	2015 '000	2014 '000	2015 '000	2014 '000
Βραχυπρόθεσμες	39.450	55.819	26.926	26.219
Μακροπρόθεσμες	130	126	30	126
	39.580	55.945	26.956	26.345

IBM ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

Η μέση περίοδος πίστωσης για απαιτήσεις από πωλήσεις προϊόντων κυμαίνεται μεταξύ 0 και 30 ημερών (2014: 0 έως 30 ημέρες). Δεν χρεώνονται τόκοι επί των εμπορικών απαιτήσεων για τις πρώτες 30 μέρες από την ημερομηνία έκδοσης του τιμολογίου. Μετά την πάροδο των 30 ημερών, χρεώνεται τόκος με βάση τα επιτόκια της αγοράς επί του ανεξόφλητου υπολοίπου. Έχει σχηματισθεί πρόβλεψη για τα υπόλοιπα πελατών από πωλήσεις προϊόντων που εκτιμά ο Όμιλος ότι δεν θα εισπραχθούν με βάση την προηγούμενη εμπειρία.

Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο στο τέλος κάθε χρήσης ισούται με τη λογιστική αξία της κάθε κατηγορίας απαιτήσεων (εξαιρουμένων των απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις) που αναφέρεται ανωτέρω. Ο Όμιλος δεν κατέχει εξασφαλίσεις για αυτά τα υπόλοιπα.

Λόγω της βραχυπρόθεσμης φύσης των απαιτήσεων, οι λογιστικές αξίες αυτών προσεγγίζουν τις εύλογες αξίες.

Ληξιπρόθεσμες αλλά μη απομειωμένες απαιτήσεις

Στην κατηγορία πελάτες και λοιπές απαιτήσεις συμπεριλαμβάνονται και υπόλοιπα ύψους 11.992 χιλ. ευρώ (2014: 14.014 χιλ. ευρώ) τα οποία στο τέλος της χρήσης ήταν ληξιπρόθεσμα αλλά μη απομειωμένα. Η εταιρεία θεωρεί ότι τα ποσά αυτά είναι πλήρως ανακτήσιμα.

Ανάλυση παλαιότητας ληξιπρόθεσμων αλλά μη απομειωμένων απαιτήσεων από πελάτες:

	Όμιλος		IBM Ελλάς	
	2015 '000	2014 '000	2015 '000	2014 '000
0 – 90 ημέρες	11.385	12.386	11.385	12.386
91 – 180 ημέρες	339	1.392	339	1.392
181 – 365 ημέρες	123	163	123	163
> 365 ημέρες	145	73	145	73
Σύνολο	11.992	14.014	11.992	14.014

Ο Όμιλος έχει λάβει υπόψη την πιστοληπτική αξιολόγηση των πελατών των οποίων τα υπόλοιπα θεωρούνται υγιή και η είσπραξη τους θεωρείται βέβαιη.

Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις

Η πρόβλεψη απομείωσης σχηματίστηκε για απαιτήσεις που είναι ληξιπρόθεσμες άνω του έτους σε ολόκληρο το ποσό.

	Όμιλος		IBM Ελλάς	
	2015 '000	2014 '000	2015 '000	2014 '000
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	(2.919)	(3.013)	(2.919)	(3.013)
Πρόβλεψη απομείωσης απαιτήσεων	(78)	0	(78)	0
Μείωση πρόβλεψης επισφαλών απαιτήσεων	94	94	94	94
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	(2.903)	(2.919)	(2.903)	(2.919)

Για τον προσδιορισμό της εισπραξιμότητας των εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη τυχόν αλλαγές που έχουν σημειωθεί στην πιστοληπτική ικανότητα των πελατών από την ημερομηνία στην οποία παραχωρήθηκε η πίστωση έως την ημερομηνία αναφοράς. Ο πιστωτικός κίνδυνος είναι περιορισμένος λόγω του μεγέθους και της διαφοροποίησης των πελατών. Ως εκ τούτου, το Διοικητικό Συμβούλιο θεωρεί ότι δεν απαιτείται επιπρόσθετη πρόβλεψη απομείωσης εμπορικών απαιτήσεων από αυτή που έχει ήδη σχηματισθεί.

IBM ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

9. Αποθέματα

	Ομίλος		IBM Ελλάς	
	2015 '000	2014 '000	2015 '000	2014 '000
Έτοιμα προϊόντα	278	292	278	292
Σύνολο	278	292	278	292

Η απομείωση της αξίας των αποθεμάτων στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία τους που έχει αναγνωριστεί στα έξοδα της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015 για την εταιρεία είναι μηδενική (2014: 0).

Στις 31 Δεκεμβρίου 2015, αποθέματα αξίας 278 χιλ. ευρώ (2014: 292 χιλ. ευρώ) αποτιμώνται στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία τους.

10. Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Ομίλος	Οικόπεδα και κτήρια '000	Μηχανολογί- κός και λοιπός εξοπλισμός '000	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός '000	Μισθωμένα περιουσιακά στοιχεία '000	Σύνολο '000
Κόστος κτήσης					
Την 1 Ιανουαρίου 2014	2.652	6	9.532	1.071	13.261
Προσθήκες	38	0	1.328	2	1.368
Πωλήσεις	0	0	(632)	(2)	(634)
Διαγραφές	0	0	(582)	(2)	(584)
Μεταφορές	0	0	(2)	0	(2)
Λοιπές μεταβολές	0	0	(13)	0	(13)
Στις 31 Δεκεμβρίου 2014	2.690	6	9.631	1.070	13.397
Προσθήκες	2.202	0	1.108	13	1.123
Πωλήσεις	0	0	(44)	0	(44)
Διαγραφές	0	0	(323)	(2)	(326)
Μεταφορές	0	0	(47)	0	(47)
Λοιπές μεταβολές	(361)	0	(197)	(3)	(200)
Στις 31 Δεκεμβρίου 2015	2.692	6	10.127	1.078	13.903

Συσσωρευμένη απόσβεση και απομείωση

Την 1 Ιανουαρίου 2014	(2.272)	(6)	(6.586)	(929)	(9.793)
Αποσβέσεις	(109)	0	(1.277)	(23)	(1.409)
Απομείωση	0	0	472	1	473
Αντιλογισμός πρόβλεψης απομείωσης	0	0	579	1	580
Λοιπές μεταβολές	0	0	5	0	5
Στις 31 Δεκεμβρίου 2014	(2.381)	(6)	(6.807)	(950)	(10.144)
Αποσβέσεις	(116)	0	(1.205)	(26)	(1.347)
Απομείωση	0	0	44	0	44

IBM ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

Αντιλογισμός πρόβλεψης απομείωσης	0	0	323	2	325
Λοιπές μεταβολές	0	0	15	(2)	13
Στις 31 Δεκεμβρίου 2015	(2.497)	(6)	(7.629)	(976)	(11.108)

Αναπόσβεστη αξία

Στις 31 Δεκεμβρίου 2015	195	0	2.498	102	2.795
Στις 31 Δεκεμβρίου 2014	309	0	2.824	120	3.253
Την 1 Ιανουαρίου 2014	380	0	2.946	142	3.468

Πρέπει να σημειωθεί ότι η ΙΕΙΤ δεν κατέχει πάγια περιουσιακά στοιχεία, συνεπώς όλα τα ποσά αναφέρονται στην IBM Ελλάς.

11. Επενδύσεις σε θυγατρικές

Επωνυμία και διεύθυνση εταιρείας	Αξίας επένδυσης		Ποσοστό συμμετοχής	
	2015 '000	2014 '000	2015 %	2014 %
IBM Europe Information Technology B.V.	12.618	29.618	99,99%	99,99%

Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της στις 30 Ιουνίου 2015, η ΙΕΙΤ BV προχώρησε σε αγορά 17 εκατ. ιδίων μετοχών τις οποίες κατείχε η IBM Ελλάς με αξία 1 ευρώ έκαστη.

12. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

	Όμιλος		IBM Ελλάς	
	2015 '000	2014 '000	2015 '000	2014 '000
Προμηθευτές	(10.290)	(6.938)	(10.290)	(6.938)
Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένα μέρη (σημ. 22)	(5.786)	(8.126)	(5.776)	(8.082)
Λοιποί φόροι - ΦΠΑ	(1.910)	(692)	(1.910)	(1.329)
Παροχές σε εργαζομένους	(1.141)	(846)	(1.141)	(846)
Δεδουλευμένα έξοδα	(2.565)	(2.039)	(2.565)	(1.402)
	(21.692)	(18.641)	(21.682)	(18.597)

Τα υπόλοιπα συνήθως τακτοποιούνται με συνήθεις εμπορικούς όρους και δεν καταβάλλονται τόκοι επί των εμπορικών υποχρεώσεων. Η εταιρεία εφαρμόζει πολιτικές διαχείρισης χρηματοοικονομικού κινδύνου προκειμένου να διασφαλίσει ότι όλες οι υποχρεώσεις ταχτοποιούνται εγκαίρως σύμφωνα με την εκάστοτε πιστωτική πολιτική.

IBM ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

13. Προβλέψεις

	Όμιλος		IBM Ελλάς	
	2015 '000	2014 '000	2015 '000	2014 '000
Βραχυπρόθεσμες				
Προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις	(7)	0	(7)	0
Προβλέψεις εγγυήσεων	(44)	(44)	(44)	(44)
	(51)	(44)	(51)	(44)
Μακροπρόθεσμες				
Λοιπές προβλέψεις	0	5	0	5
	0	5	0	5

14. Προγράμματα παροχών λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Ο Όμιλος διαχειρίζεται προγράμματα συνταξιοδότησης καθορισμένων παροχών και καθορισμένων εισφορών, τα οποία καλύπτουν ουσιαστικά όλους τους τακτικούς εργαζομένους του Ομίλου και ορισμένων άλλων συγγενών εταιρειών.

Προγράμματα καθορισμένων εισφορών

Σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική του ομίλου IBM, οι υπάλληλοι του Ομίλου έχουν δικαίωμα σε ένα πρόγραμμα πρόσθετης σύνταξης, για αυτό το σκοπό, ο Όμιλος συνήψε σύμβαση με μια ανεξάρτητη εταιρεία για ένα πρόγραμμα συνταξιοδότησης καθορισμένων εισφορών.

Αυτό το πρόγραμμα χρηματοδοτείται από κοινού από τον Όμιλο και τους εργαζόμενους και τελεί υπό τη διαχείριση της ασφαλιστικής εταιρείας MetLife Alico. Η μηνιαία εισφορά που επιβαρύνει την IBM ανέρχεται στο 3% των συντάξιμων αποδοχών των εργαζομένων. Οι εργαζόμενοι, από την πλευρά τους, καταβάλλουν το 1% των συντάξιμων αποδοχών τους και μπορούν να πραγματοποιήσουν προαιρετικά πρόσθετες εισφορές ύψους έως 9%. Οι παροχές καταβάλλονται από την ασφαλιστική εταιρεία στην ηλικία συνταξιοδότησης των 61 ετών. Οι εργαζόμενοι, κατά την αποχώρησή τους από τον Όμιλο πριν από αυτό το όριο, μπορούν να λάβουν ένα προκαθορισμένο μέρος των χρημάτων τους, ανάλογα με τα χρόνια απασχόλησής τους στον Όμιλο.

Το 2015, η αξία των καθορισμένων εισφορών που καταβλήθηκαν από την IBM Ελλάς για προγράμματα καθορισμένων εισφορών ήταν 216 χιλιάδες ευρώ (2014: 176 χιλιάδες ευρώ).

Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα των εργαζομένων προκύπτουν βάσει ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών και εξασφαλίζονται από εισφορές σε ένα συνταξιοδοτικό ταμείο υπό ξεχωριστή διαχείριση. Το πρόγραμμα ισχύει για εργαζόμενους που προσλήφθηκαν πριν από την 1η Ιανουαρίου 1997 και καλύπτει ένα πρόγραμμα συνταξιοδότησης, αποζημίωσης συνταξιοδότησης και παροχών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης μετά τη συνταξιοδότηση.

Η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών, το σχετικό τρέχον κόστος υπηρεσίας και το κόστος προϋπηρεσίας μετρήθηκαν χρησιμοποιώντας τη μέθοδο προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method).

IBM ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

Υπόθεση για τη θνησιμότητα

Η αναλογιστική μελέτη ενσωματώνει υποθέσεις για τη θνησιμότητα οι οποίες απορρέουν από ιστορικά δεδομένα του συγκεκριμένου και άλλων παρόμοιων προγραμμάτων.

Ρυθμιστικό πλαίσιο

Τα προγράμματα καθορισμένων παροχών ρυθμίζονται από όσα προβλέπει το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα καθορισμένων παροχών της IBM και ο ελληνικός Νόμος 2112/20, όπως τροποποιήθηκε από το Νόμο 4093/12.

Γενικοί κίνδυνοι

Οι υποχρεώσεις του Ομίλου που προκύπτουν από τα προγράμματα καθορισμένων παροχών και περιλαμβάνουν απευθείας πληρωμές στους δικαιούχους και ελάχιστες υποχρεωτικές κεφαλαιακές απαιτήσεις ενδέχεται να διαφέρουν ανάλογα με το πλήθος των οικονομικών και δημογραφικών συνθηκών και των συνθηκών της αγοράς, όπως είναι οι αποδόσεις των κρατικών και εταιρικών ομολόγων, η απόδοση των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων που έχουν επενδυθεί σε χρεωστικούς και συμμετοχικούς τίτλους αλλά και σε συγκεντρωμένα κεφάλαια (pooled funds), ο ρυθμός εναλλαγής του προσωπικού και το ποσοστό θνησιμότητας των συνταξιούχων.

Προγράμματα παροχών εξόδου από την υπηρεσία

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος είναι τα παρακάτω:

	Όμιλος		IBM Ελλάς	
	2015 '000	2014 '000	2015 '000	2014 '000
Κόστος τρέχουσας υλισχόλησης	680	608	680	608
Χρηματοοικονομικό κόστος	235	488	235	488
Καθαρό περιοδικό κόστος συντάξεων	915	1.096	915	1.096

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης είναι τα παρακάτω:

	Όμιλος		IBM Ελλάς	
	2015 '000	2014 '000	2015 '000	2014 '000
Παρούσα αξία υποχρέωσης καθορισμένων παροχών	23.676	24.465	23.676	24.465
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος	(45)	(5)	(45)	(5)
Καθαρή υποχρέωση από προγράμματα καθορισμένων παροχών	23.631	24.460	23.631	24.460

IBM ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

Η μεταβολή στην παρούσα αξία των καθορισμένων παροχών κατά τη διάρκεια της χρήσης έχει ως εξής:

	Όμιλος		IBM Ελλάς	
	2015 '000	2014 '000	2015 '000	2014 '000
Παρούσα αξία υποχρέωσης καθορισμένων παροχών				
Την 1 Ιανουαρίου	24.465	20.033	24.465	20.033
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	680	608	680	608
Έξοδα/(έσοδα) τόκων	235	488	235	488
Αναλογιστικές ζημιές/(κέρδη) - εμπειρικές υποθέσεις	(217)	(95)	(217)	(95)
Αναλογιστικές ζημιές/(κέρδη) - οικονομικές υποθέσεις	(721)	4.207	(721)	4.207
Αναλογιστικές ζημιές/(κέρδη) - δημογραφικές υποθέσεις	244	0	244	0
Πληρωμές που καταβλήθηκαν απευθείας από την εταιρεία	(272)	(288)	(272)	(288)
Πληρωμές που καταβλήθηκαν από το πρόγραμμα	(738)	(487)	(738)	(487)
Στις 31 Δεκεμβρίου	23.676	24.465	23.676	24.465

Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος είναι ως εξής:

	Όμιλος		IBM Ελλάς	
	2015 '000	2014 '000	2015 '000	2014 '000
Την 1 Ιανουαρίου	(5)	(53)	(5)	(53)
Έξοδα/(έσοδα) τόκων	0	(1)	0	(1)
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές	0	2	0	2
Εργοδοτικές εισφορές	(780)	(440)	(780)	(440)
Πληρωμές που καταβλήθηκαν από το πρόγραμμα	738	487	738	487
Στις 31 Δεκεμβρίου	(45)	(5)	(45)	(5)

Ποσά που αναγνωρίστηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων:

	Όμιλος		IBM Ελλάς	
	2015 '000	2014 '000	2015 '000	2014 '000
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	680	608	680	608
Χρηματοοικονομικό κόστος	235	488	235	487
Κόστος προϋπηρεσίας	-	0	-	-
Έκτακτα (κέρδη)/ζημιές	-	0	-	-
Σύνολο	915	1.096	915	1.096

IBM ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

Ποσά που αναγνωρίστηκαν στα λοιπά συνολικά εισοδήματα:

	Ομίλος		IBM Ελλάς	
	2015	2014	2015	2014
	'000	'000	'000	'000
(Αναλογιστικά Κέρδη)/Ζημιές αποτίμησης υποχρεώσεων προγράμματος	13.091	8.977	13.091	8.977
(Κέρδη)/Ζημιές αποτίμησης υποχρεώσεων προγράμματος	2	2	2	2
Στις 31 Δεκεμβρίου – σωρευτικό υπόλοιπο	(694)	4.112	(694)	4.112
Στις 31 Δεκεμβρίου – σωρευτικό υπόλοιπο	12.399	13.091	12.399	13.091

Σημαντικές αναλογιστικές παραδοχές

	Συνταξιοδοτικό πρόγραμμα		Αποζημίωση συνταξιοδότησης		Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη μετά τη συνταξιοδότηση	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,50%	1,00%	1,50%	1,00%	1,50%	1,00%
Πληθωρισμός	2,25%	2,50%	2,25%	2,50%	2,25%	2,50%
Ρυθμός αύξησης μισθών	2,50%	2,75%	2,50%	2,75%	2,50%	2,75%
Θνησιμότητα/Μέσο προσδόκιμο ζωής	6,61	6,19	10,69	10,85	12,43	15,07

Μέγεθος, χρονική στιγμή και αβεβαιότητα μελλοντικών ταμειακών ροών

Αναλύσεις ευαισθησίας

Οι αναλύσεις ευαισθησίας που ακολουθούν έχουν βασιστεί σε εύλογα πιθανές μεταβολές στις αναλογιστικές παραδοχές στο τέλος της περιόδου αναφοράς με όλες τις υπόλοιπες παραδοχές να παραμένουν αμετάβλητες. Στην πράξη, αυτό έχει μικρές πιθανότητες να συμβεί καθώς οι μεταβολές στις παραδοχές μπορεί να συνδέονται μεταξύ τους. Οι μέθοδοι και οι τύποι των παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν στην ανάλυση ευαισθησίας δεν μεταβλήθηκαν σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η αύξηση/(μείωση) στις υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών και στην καθαρή υποχρέωση που προκύπτει από τη μεταβολή κάθε μίας από τις αναλογιστικές παραδοχές με όλες τις υπόλοιπες παραδοχές να παραμένουν σταθερές στο τέλος της χρήσης.

IBM ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

2015		Προεξοφλητικό επιτόκιο -25 μον. βάσης		Αύξηση μισθών - 25 μον. βάσης		
		Μεταβολή στην ΥΚΠ %	Μεταβολή στην ΥΚΠ EUR	Μεταβολή στην ΥΚΠ %	Μεταβολή στην ΥΚΠ EUR	
	ΥΚΠ Συνταξιοδοτικού προγράμματος	17.161	1.60	17.436	1.30	17.430
	ΥΚΠ Αποζημίωσης συνταξιοδότησης	5.806	2.70	5.963	2.60	5.957
	ΥΠΚ Ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης μετά τη συνταξιοδότηση	664	3.10	685	3.00	684
		23.631	24.084			24.071
2014						
	ΥΚΠ Συνταξιοδοτικού προγράμματος	17.570	1.63	17.856	1.10	17.763
	ΥΚΠ Αποζημίωσης συνταξιοδότησης	5.984	2.85	6.155	2.60	6.140
	ΥΠΚ Ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης μετά τη συνταξιοδότηση	911	4.05	948	3.20	940
		24.465	24.959			24.843

Εάν υποθέσουμε ότι το προεξοφλητικό επιτόκιο ήταν χαμηλότερο κατά 0,25%, τότε η αναμενόμενη υποχρέωση παροχών θα αυξανόταν κατά 453.000 EUR (2014: 494.000 EUR).

Εάν υποθέσουμε ότι ο μελλοντικός μισθός μειωνόταν κατά 0,25%, τότε η αναμενόμενη υποχρέωση παροχών θα αυξανόταν κατά 440.000 EUR (2014: 378.000 EUR).

Εύλογα πιθανές μεταβολές στις υπόλοιπες αναλογιστικές παραδοχές δεν θα είχαν σημαντική επίδραση στο ποσό της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών και στην καθαρή υποχρέωση.

15. Χρηματοοικονομικά μέσα

Η εταιρεία εκτίθεται σε μια σειρά χρηματοοικονομικών κινδύνων ως αποτέλεσμα της δραστηριότητάς της, μεταξύ άλλων, σε κίνδυνο ρευστότητας, κίνδυνο επιτοκίου, πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο τιμών και συναλλαγματικό κίνδυνο. Η εταιρεία εφαρμόζει ένα αποτελεσματικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνου που συμβαδίζει με το διεθνές πρόγραμμα της τελικής μητρικής της εταιρείας, της International Business Machines Corporation.

α) Διαχείριση κεφαλαίου

Η εταιρεία διαχειρίζεται το κεφάλαιό της ώστε να διασφαλίζει ότι θα είναι σε θέση να συνεχίσει την επιχειρηματική της δραστηριότητα στο μέλλον και ταυτόχρονα να μεγιστοποιεί τα οφέλη για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη μέσω της βελτιστοποίησης του χρέους και των ιδίων κεφαλαίων της. Η κεφαλαιακή δομή της εταιρείας αποτελείται από χρέος προς συνδεδεμένα μέρη που γνωστοποιείται στη σημείωση 21 και ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής, τα οποία αποτελούνται από το μετοχικό κεφάλαιο, αποθεματικά και τα αποτελέσματα εις νέον όπως φαίνεται στην κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων. Η διατήρηση ή η προσαρμογή της κεφαλαιακής δομής μπορεί να γίνει μέσω της προσαρμογής του ποσού των μερισμάτων που διανέμονται στους μετόχους, της επιστροφής μετοχικού κεφαλαίου στους μετόχους, της έκδοσης νέων μετοχών ή της πώλησης περιουσιακών στοιχείων για να μειωθεί ο δανεισμός.

IBM ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

Η εταιρεία το 2015 και 2014 συμμορφώθηκε σε όλες τις εξωτερικά επιβεβλημένες κεφαλαιακές απαιτήσεις.

β) Σημαντικές λογιστικές πολιτικές

Οι σημαντικές λογιστικές πολιτικές και μέθοδοι που εφαρμόζονται, συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων αναγνώρισης, της βάσης επιμέτρησης και της βάσης επί της οποίας αναγνωρίζονται τα έσοδα και τα έξοδα για κάθε κατηγορία χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων και συμμετοχικών τίτλων παρουσιάζονται αναλυτικά στη σημείωση 1 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

γ) Κατηγορίες χρηματοοικονομικών στοιχείων

	Ομίλος		IBM Ελλάς	
	2015	2014	2015	2014
	'000	'000	'000	'000
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
<i>Δάνεια και απαιτήσεις</i>				
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	11.768	1.906	11.715	1.783
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	13.840	30.481	1.232	881
Απαιτήσεις από πελάτες	25.959	26.055	25.959	26.055
Σύνολο	51.567	58.442	38.906	28.719
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
<i>Αναπόσβεστο κόστος</i>				
Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένα μέρη:				
Προμηθευτές	5.786	8.126	5.776	8.082
	10.290	6.938	10.290	6.938
Σύνολο	16.076	15.064	16.066	15.020

δ) Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

Η εταιρεία εκτίθεται σε μια σειρά χρηματοοικονομικών κινδύνων ως αποτέλεσμα της δραστηριότητάς της, μεταξύ άλλων, σε κίνδυνο ρευστότητας, κίνδυνο επιτοκίου, πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο τιμών και συναλλαγματικό κίνδυνο. Η εταιρεία εφαρμόζει ένα αποτελεσματικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνου που συμβαδίζει με το διεθνές πρόγραμμα της τελικής μητρικής της εταιρείας, της International Business Machines Corporation.

Στόχοι διαχείρισης χρηματοοικονομικού κινδύνου

Η IBM παρέχει υπηρεσίες χρηματοδότησης και διαχείρισης κινδύνου στις εταιρείες του Ομίλου με τη λειτουργία του μηχανισμού διαχείρισης διαθεσίμων. Οι υπηρεσίες διαχείρισης κινδύνου παρέχονται μέσω της παρακολούθησης και διαχείρισης των χρηματοοικονομικών κινδύνων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες της εταιρείας μέσω εσωτερικών εκθέσεων κινδύνου για τη διαχείριση του κινδύνου αγοράς (συμπεριλαμβανομένου του συναλλαγματικού κινδύνου και του κινδύνου διακύμανσης των επιτοκίων), του πιστωτικού κινδύνου, του κινδύνου ρευστότητας και του κινδύνου ταμειακών ροών λόγω μεταβολών στα επιτόκια. Αυτή η λειτουργία περιλαμβάνει τη διεξαγωγή αναλύσεων ευκαμψότητας των κινδύνων αγοράς για να προσδιορισθεί η επίδραση των μεταβολών στις ισοτιμίες στη χρηματοοικονομική θέση και απόδοση της εταιρείας.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

IBM ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

Η εταιρεία πραγματοποιεί ορισμένες συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, ως εκ τούτου εκτίθεται στις διακυμάνσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Στον ακόλουθο πίνακα αναλύονται τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις κατά νόμισμα.

	Ομίλος		IBM Ελλάς	
	2015 '000	2014 '000	2015 '000	2014 '000
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Λειτουργικό νόμισμα (Ευρώ)	48.244	55.802	35.583	26.079
Δολάρια ΗΠΑ	73	91	73	91
	48.317	55.893	35.656	26.170
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Λειτουργικό νόμισμα (Ευρώ)	17.000	12.350	16.999	12.350
Δολάρια ΗΠΑ	3.096	4.838	3.087	4.794
Λοιπά	554	696	554	696
	20.650	17.884	20.640	17.840

Η ανωτέρω ανάλυση περιλαμβάνει μόνο τα νομισματικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού. Οι επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους και μη νομισματικά στοιχεία δεν θεωρείται ότι εμπεριέχουν σημαντικό συναλλαγματικό κίνδυνο.

Ανάλυση ευαισθησίας στις συναλλαγματικές ισοτιμίες

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος στον οποίο εκτίθεται η εταιρεία προέρχεται από την αποτίμηση των συναλλαγών και των υπολοίπων που διατηρεί σε ξένο νόμισμα με τις εταιρείες του ομίλου και με τρίτους πελάτες και προμηθευτές.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2015, εάν η ισοτιμία ευρώ/δολαρίου ήταν κατά 10 ποσ. μον. υψηλότερη/χαμηλότερη, με τις υπόλοιπες μεταβλητές σταθερές, το κέρδος προ φόρων της χρήσης θα ήταν χαμηλότερο/υψηλότερο κατά 301 χιλ. ευρώ (2014: 470 χιλ. ευρώ), κυρίως λόγω της μετατροπής σε ευρώ των υποχρεώσεων προς συνδεδεμένα μέρη κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Διαχείριση πιστωτικού κινδύνου

Ο πιστωτικός κίνδυνος σχετίζεται με το ενδεχόμενο κάποιος αντισυμβαλλόμενος να μην εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις προκαλώντας χρηματοοικονομική ζημιά στην εταιρεία. Η εταιρεία σύμφωνα με την πολιτική που εφαρμόζει συναλλάσσεται μόνο με φερέγγυα αντισυμβαλλόμενα μέρη και λαμβάνει επαρκείς εξασφαλίσεις, όπου απαιτείται, ώστε να αντιμετωπίσει τον κίνδυνο ζημιάς λόγω αθέτησης. Η εταιρεία διεξάγει πιστωτικούς ελέγχους για τους πιθανούς πελάτες πριν τη σύναψη συμφωνίας. Οι πληροφορίες που χρησιμοποιούνται βασίζονται σε αξιολογήσεις από ανεξάρτητους οίκους αξιολόγησης, εφόσον υπάρχουν, ενώ εάν δεν υπάρχουν η εταιρεία χρησιμοποιεί χρηματοοικονομικές πληροφορίες από άλλες δημοσιευμένες πηγές καθώς και από το δικό της αρχείο συναλλαγών για να αξιολογήσει τους σημαντικούς πελάτες. Η έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο ελέγχεται βάσει πιστωτικών ορίων που αναθεωρούνται και εγκρίνονται από την ομάδα διαχείρισης κινδύνου σε ετήσια βάση. Τα υπόλοιπα των χρηματικών διαθεσίμων διατηρούνται σε διάφορες τράπεζες που σύμφωνα με τη διοίκηση έχουν υψηλή πιστοληπτική ικανότητα.

IBM ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτελούνται από υπόλοιπα πελατών και συνδεδεμένων μερών από διάφορους κλάδους και γεωγραφικές περιοχές. Πραγματοποιείται σε συνεχή βάση αξιολόγηση της πιστοληπτικής ποιότητας των απαιτήσεων.

Η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που παρουσιάζεται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, καθαρή από ζημιές απομείωσης, αντανακλά τη μέγιστη έκθεση της εταιρείας σε πιστωτικό κίνδυνο.

Διαχείριση κινδύνου διακύμανσης επιτοκίων

Η εταιρεία αντλεί χρηματοδότηση από διάφορες τράπεζες. Καθώς η εταιρεία επενδύει ή δανείζεται χρήματα, αποκτά είτε θετική είτε αρνητική ταμειακή θέση. Οι τόκοι καταβάλλονται ή εισπράττονται επί του υπολοίπου σε ημερήσια βάση χρησιμοποιώντας το μηνιαίο επιτόκιο ως βάση.

Η έκθεση της εταιρείας στις διακυμάνσεις των επιτοκίων των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού αναλύονται ανά κατηγορία στον πίνακα χρηματοοικονομικών στοιχείων της παρούσας σημείωσης.

Η εταιρεία εκτιμά ότι η επίδραση από την έκθεσή της σε κίνδυνο διακύμανσης επιτοκίων από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού δεν είναι σημαντική λόγω της χαμηλής αξίας αυτών των στοιχείων.

Διαχείριση κινδύνου ρευστότητας

Η εταιρεία διαχειρίζεται τον κίνδυνο ρευστότητας διατηρώντας επαρκή αποθεματικά και εξασφαλίζοντας τραπεζικές πιστώσεις.

Πίνακας ρευστότητας

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της εταιρείας με βάση την υπολειπόμενη διάρκεια έως τη συμβατική ημερομηνία λήξης τους. Ο παρακάτω πίνακας βασίζεται στις μη προεξοφλημένες συμβατικές ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων. Η συμβατική λήξη βασίζεται στην κοντινότερη ημερομηνία στην οποία η εταιρεία απαιτείται να πραγματοποιήσει πληρωμή.

IBM Ελλάς	< 1 έτος '000	Σύνολο '000
2015		
<i>Μη τοκοφόρα στοιχεία:</i>		
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	14.819	14.819
	14.819	14.819
2014		
<i>Μη τοκοφόρα στοιχεία:</i>		
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	9.716	9.716
	9.716	9.716

IBM ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

ε) Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Η Διοίκηση θεωρεί ότι η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, εκτός όσων μεταγενέστερα αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, προσεγγίζει την εύλογη αξία τους.

Για τα χρηματοοικονομικά μέσα που μεταγενέστερα επιμετρώνται στην εύλογη αξία, η επιμέτρηση της εύλογη αξία τους κατηγοριοποιείται σύμφωνα με την ακόλουθη ιεραρχία εύλογης αξίας:

- Επίπεδο 1 - Τιμές αγοράς (μη προσαρμοσμένες) όμοιων στοιχείων που ισχύουν σε ενεργές αγορές
- Επίπεδο 2 - Δεδομένα της αγοράς, εκτός των τιμών αγοράς που περιλαμβάνονται στο Επίπεδο 1, που σχετίζονται με τα περιουσιακά στοιχεία ή τις υποχρεώσεις είτε άμεσα (δηλ. τιμές) είτε έμμεσα (δηλ. παράγωγα τιμών)
- Επίπεδο 3 - Οι εύλογες αξίες προκύπτουν από τεχνικές αποτίμησης που συμπεριλαμβάνουν δεδομένα για τα περιουσιακά στοιχεία ή τις υποχρεώσεις τα οποία δεν προκύπτουν από παρατηρήσεις της αγοράς (δηλ. εκτιμήσεις).

16. Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών

Βάσει των όρων των προγραμμάτων της IBM Corporation, παρέχονται επιβραβεύσεις σε εργαζομένους και μέλη του ανώτερου διευθυντικού προσωπικού του Ομίλου ως κίνητρα απόδοσης σε μετοχές. Οι μετοχές της τελικής μητρικής είναι σε δολάρια ΗΠΑ.

Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών

Τα δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών δίνουν τη δυνατότητα στους εργαζομένους να αγοράσουν μετοχές της International Business Machines Corporation σε προκαθορισμένη τιμή. Εκχωρούνται σε τιμή εξάσκησης που είναι ίση ή υπερβαίνει την αγοραία αξία της μετοχής της μητρικής εταιρείας κατά την ημερομηνία της εκχώρησης. Τα δικαιώματα αυτά, τα οποία συνήθως ωριμάζουν κατά 25% ετησίως, ωριμάζουν σε συνολικά τέσσερα έτη από την ημερομηνία εκχώρησης και έχουν διάρκεια δέκα έτη.

Παρακάτω παρέχονται πληροφορίες για τον αριθμό των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών και τη μέση σταθμική τιμή εξάσκησης των ενεργών δικαιωμάτων κατά τη διάρκεια του έτους:

Όμιλος	2015		2014	
	Αριθμός δικαιωμάτων v (*000)	Μέση σταθμική τιμή εξάσκησης USD	Αριθμός δικαιωμάτων v (*000)	Μέση σταθμική τιμή εξάσκησης USD
Ενεργά κατά την έναρξη της χρήσης	1.584	97,97	2.884	97,43
Εξασκήθηκαν κατά τη χρήση	(770)	101,33	(1.300)	96,77
Έληξαν κατά τη χρήση	0	0	0	0
Μεταβιβάστηκαν κατά τη χρήση	0	0	0	0
Υπόλοιπο στο τέλος της χρήσης	814	94,80	1.584	97,97
Με δυνατότητα εξάσκησης στο τέλος της χρήσης	814	94,80	1.584	97,97

IBM ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

IBM Ελλάς	2015		2014	
	Αριθμός δικαιωμάτων ν (‘000)	Μέση σταθμική τιμή εξάσκησης τιμή USD	Αριθμός δικαιωμάτων ν (‘000)	Μέση σταθμική τιμή εξάσκησης τιμή USD
Ενεργά κατά την έναρξη της χρήσης	1.584	97,97	2.884	97,43
Εξασκήθηκαν κατά τη χρήση	(770)	101,33	(1.300)	96,77
Έληξαν κατά τη χρήση	0	0	0	0
Μεταβιβάστηκαν κατά τη χρήση	0	0	0	0
Υπόλοιπο στο τέλος της χρήσης	814	94,80	1.584	97,97
Με δυνατότητα εξάσκησης στο τέλος της χρήσης	814	94,80	1.584	97,97

Τα δικαιώματα που μεταβιβάστηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης αφορούν εργαζομένους που μετακινήθηκαν μεταξύ χωρών.

Το εύρος των μέσων σταθμικών τιμών εξάσκησης των ενεργών δικαιωμάτων παρουσιάζεται παρακάτω:

Ομίλος

Εύρος τιμών εξάσκησης	Μέση σταθμική τιμή εξάσκησης (USD)	2015		Μέση σταθμική τιμή εξάσκησης (USD)	2014	
		Αριθμός μετοχών (‘000)	Μέση σταθμική υπολειπόμενη διάρκεια ζωής: συμβατική		Αριθμός μετοχών (‘000)	Μέση σταθμική υπολειπόμενη διάρκεια ζωής: συμβατική
\$18 - \$60	0	0	0	0	0	0
\$61 - \$85	82,76	325	0,60	82,76	325	1,35
\$86 - \$105	102,80	489	1,61	101,90	1.259	1,02
\$106 και άνω	0	0	0	0	0	0
	94,80	814	1,11	97,97	1.584	1,08

IBM Ελλάς

Εύρος τιμών εξάσκησης	Μέση σταθμική τιμή εξάσκησης (USD)	2015		Μέση σταθμική τιμή εξάσκησης (USD)	2014	
		Αριθμός μετοχών (‘000)	Μέση σταθμική υπολειπόμενη διάρκεια ζωής: συμβατική		Αριθμός μετοχών (‘000)	Μέση σταθμική υπολειπόμενη διάρκεια ζωής: συμβατική
\$18 - \$60	0	0	0	0	0	0
\$61 - \$85	82,76	325	0,60	82,76	325	1,35
\$86 - \$105	102,80	489	1,61	101,9	1.259	1,02
\$106 και άνω	0	0	0	0	0	0
	94	814	1,11	97,97	1.584	1,08

IBM ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

Παροχές σε μετοχές

Οι μετοχές περιορισμένων δικαιωμάτων μεταβίβασης (Restricted Stock Units - RSU) είναι παροχές σε μετοχές οι οποίες εκχωρούνται στους εργαζόμενους και καθιστούν τον κάτοχο τους δικαιούχο κοινών μετοχών της IBM Corporation καθώς οι παροχές ωριμάζουν, συνήθως μέσα σε μια περίοδο δύο έως πέντε ετών. Η εύλογη αξία κάθε RSU επιμετράται στην τιμή της μετοχής της IBM Corporation κατά την ημερομηνία της εκχώρησης. Αυτό το ποσό υπολογίζεται ως έξοδο κατά τη διάρκεια της περιόδου ωρίμανσης.

Οι μετοχές απόδοσης (Performance Share Units – PSU) είναι παροχές σε μετοχές στις οποίες ο αριθμός των μετοχών που λαμβάνει τελικά ο υπάλληλος εξαρτάται από την απόδοσή του έναντι καθορισμένων στόχων και συνήθως ωριμάζουν μέσα σε τρία έτη. Η εύλογη αξία κάθε PSU επιμετράται κατά την ημερομηνία της εκχώρησης, με βάση την εύλογη αξία των κοινών μετοχών της IBM Corporation και θεωρώντας ότι οι στόχοι απόδοσης θα επιτευχθούν. Κατά τη διάρκεια της περιόδου παρακολούθησης της απόδοσης, ο αριθμός των μετοχών που θα εκδοθούν αναπροσαρμόζεται προς τα πάνω ή προς τα κάτω με βάση την πιθανότητα επίτευξης των στόχων απόδοσης. Ο τελικός αριθμός των μετοχών που θα εκδοθούν και το κόστος της σχετικής επιβράβευσης που αναγνωρίζεται ως έξοδο θα βασίζονται σε μια σύγκριση των τελικών μετρήσεων απόδοσης έναντι των καθορισμένων στόχων.

Ποσό ύψους 65 χιλ. € (2014: 65 χιλ. €) αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της χρήσης με μια αντίστοιχη αναπροσαρμογή στο αποθεματικό παροχών που η αξία τους εξαρτάται από την αξία των μετοχών. Συνολικά κατά τη διάρκεια της χρήσης παραχωρήθηκαν σε υπαλλήλους του Ομίλου 222 RSU και PSU (2014:397) με σταθμισμένη μέση εύλογη αξία 137 δολάρια ΗΠΑ (2014: 126 δολάρια ΗΠΑ). Ο αριθμός των ενεργών παροχών σε μετοχές στο τέλος της χρήσης ανερχόταν σε 829 (2014: 2.480). Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται οι παροχές σε RSU και PSU της χρήσης:

Παρακάτω παρέχονται πληροφορίες για τα RSU που ήταν ενεργά κατά τη διάρκεια της χρήσης:

	Ομίλος		IBM Ελλάς	
	2015 '000	2014 '000	2015 '000	2014 '000
Ενεργά κατά την έναρξη της χρήσης	2.480	2.681	2.480	2.681
Εκχωρήθηκαν κατά τη χρήση	222	397	222	397
Εξασκήθηκαν κατά τη χρήση	(1.789)	(458)	(1.789)	(458)
Ακυρώθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης	(91)	(133)	(91)	(133)
Μεταβιβάστηκαν κατά τη χρήση	7	(7)	7	(7)
Υπόλοιπο στο τέλος της χρήσης	829	(2.480)	829	(2.480)

17. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Συνδεδεμένα μέρη είναι οι μητρικές εταιρείες, οι εταιρείες υπό κοινό έλεγχο («εταιρείες ομίλου»), οι θυγατρικές και τα μέλη της Διοίκησης. Η εταιρεία διεξάγει συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη στα πλαίσια της συνήθους επιχειρηματικής της δραστηριότητας για την πώληση και αγορά υπηρεσιών που παρέχονται από και προς συνδεδεμένα μέρη.

Άμεση μητρική της εταιρείας είναι η IBM Italia S.p.A. η οποία κατέχει το 100% των μετοχών της εταιρείας και έχει την έδρα της στην Ιταλία

Τελική μητρική της εταιρείας που ασκεί και τον τελικό έλεγχο είναι η International Business Machines Corporation, μια εταιρεία που έχει συσταθεί στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερική. Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της τελευταίας είναι διαθέσιμες στα κεντρικά γραφεία της IBM, στη διεύθυνση New Orchard Road, Armonk, New York 10504.

IBM ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

α) Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Κατά τη διάρκεια της χρήσης, η εταιρεία και οι θυγατρικές πραγματοποίησαν τις ακόλουθες συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη οι οποίες διεξήχθησαν υπό εμπορικούς όρους και προϋποθέσεις:

	Όμιλος		IBM Ελλάς	
	2015 '000	2014 '000	2015 '000	2014 '000
Συνδεδεμένα μέρη				
Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένα μέρη	(5.786)	(8.126)	(5.776)	(8.082)
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	13.840	30.481	1.232	881
Λοιπές υποχρεώσεις προς συνδεδεμένα μέρη	(44)	(44)	(44)	(44)
Σύνολο καθαρών ενδοεταιρικών υπολοίπων	8.010	22.311	(4.588)	(7.245)
Παροχή υπηρεσιών σε συνδεδεμένα μέρη	(5.353)	(4.909)	(5.353)	(4.909)
Πωλήσεις αγαθών σε συνδεδεμένα μέρη	(446)	(289)	(446)	(289)
Κόστος πωληθέντων σε συνδεδεμένα μέρη	19.719	22.335	19.719	22.335
Κόστος υπηρεσιών σε συνδεδεμένα μέρη	9.637	11.791	9.637	11.791
Καταβληθέντα μερίσματα	10.956	17.397	10.956	17.397
Μερίσματα εισπραχθέντα	0	0	0	86
Πληρωμές για πνευματικά δικαιώματα και άδειες χρήσης	615	578	615	578
Πληρωμές για άδειες χρήσης λογισμικού	4.427	4.416	4.427	4.416
Πωλήσεις μετοχών	(17.000)	(10.400)	(17.000)	(10.400)
Σύνολο	22.555	40.919	22.555	40.833

IBM Ελλάς

Τύπος συναλλαγής	Κατηγορία συνδεδεμένου μέρους	2015	2014
		'000	'000
Πωλήσεις αγαθών/υπηρεσιών προς:	Τελική μητρική εταιρεία	(597)	(190)
	Άμεση μητρική εταιρεία	0	0
	Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	(5.202)	(5.008)
		(5.799)	(5.198)
Αγορές αγαθών/υπηρεσιών προς:	Τελική μητρική εταιρεία	2.252	3.039
	Άμεση μητρική εταιρεία	71	119
	Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	27.032	30.968
		29.355	34.126
Πληρωμές για πνευματικά δικαιώματα προς	Τελική μητρική εταιρεία	615	578
Πληρωμές για άδειες χρήσης λογισμικού προς	Τελική μητρική εταιρεία	4.427	4.416
Καταβληθέντα μερίσματα	Άμεση μητρική εταιρεία	10.956	17.397
Μερίσματα εισπραχθέντα	Άμεση μητρική εταιρεία	0	(86)
Πώληση μετοχών της	IBM Europe Technology BV	(17.000)	(10.400)

IBM ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

IBM Ελλάς

Υπόλοιπα 31.12.2015	Συνδεδεμένα μέρη	2015 '000	2014 '000
Απαιτήσεις από:	IBM Corporation, ΗΠΑ	96	42
	IBM Italy S.p.A.	0	0
	IBM Europe IT B.V.	1.136	839
		1.232	881
Υποχρεώσεις προς:	IBM Corporation, ΗΠΑ	(190)	828
	IBM Italy S.p.A.	(10)	(52)
	Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	(5.576)	(8.858)
		(5.776)	(8.082)

Αμοιβές ανώτερου διευθυντικού προσωπικού

Οι αμοιβές του ανώτερου διευθυντικού προσωπικού στη διάρκεια της χρήσης ήταν οι εξής:

Αμοιβές ανώτερου διευθυντικού προσωπικού
Σύνολο

2015 '000	2014 '000
898	824
898	824

Οι αμοιβές των διευθυντών και σημαντικών στελεχών καθορίζονται από την επιτροπή αμοιβών λαμβάνοντας υπόψη την απόδοση των ατόμων και τις τάσεις της αγοράς.

Οι αμοιβές του ανώτερου διευθυντικού προσωπικού αντιπροσωπεύουν τις συνολικές απολαβές που παρέχονται στους διευθυντές σε σχέση με τον ρόλο τους στη διαχείριση των υποθέσεων της Εταιρείας και των συνδεδεμένων εταιρειών του Ομίλου που είναι εγκατεστημένες στη χώρα, υπό τον κοινό έλεγχο της International Business Machines Corporation.

IBM ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

18. Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις

Στο τέλος της χρήσης τα ελάχιστα μελλοντικά πληρωτέα μισθώματα βάσει μη ακυρώσιμων λειτουργικών μισθώσεων είχαν ως εξής:

IBM Ελλάς	2015		2014	
	Οικόπεδα και κτήρια '000	Λοιπά '000	Οικόπεδα και κτήρια '000	Λοιπά '000
Ετήσια μισθώματα	1.277	0	1.368	0
	1.277	0	1.368	0

Η εν λόγω συμφωνία λήγει το 2016 και υπόκειται σε ετήσιο επανυπολογισμό του μηνιαίου μισθώματος, με βάση τον δείκτη τιμών καταναλωτή. Ωστόσο, ο ετήσιος συντελεστής αναπροσαρμογής δεν μπορεί να είναι μικρότερος του 4%.

Όμιλος	2015		2014	
	Οικόπεδα και κτήρια '000	Λοιπά '000	Οικόπεδα και κτήρια '000	Λοιπά '000
Ετήσια μισθώματα	1.277	0	1.368	0
	1.277	0	1.368	0

19. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις

Ο Όμιλος έχει δώσει εγγυητικές επιστολές υπέρ τρίτων στα πλαίσια των συνήθων δραστηριοτήτων της αξίας 7.060 χιλ. ευρώ. Οι εγγυητικές αυτές επιστολές καλύπτουν την καλή λειτουργία, καθώς και εκτέλεση έργων πελατών, τη συμμετοχή σε διαγωνισμούς και περιπτώσεις προκαταβολών. Στο παρελθόν δεν υπήρξε καμία περίπτωση κατάπτωσης εγγυητικής επιστολής για καμία από τις παραπάνω περιπτώσεις.

Νομικές υποθέσεις: Υπάρχουν εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις εναντίον του Ομίλου, για τις οποίες η Διοίκηση εκτιμά πως ενδεχόμενη αρνητική έκβαση των δικαστικών αποφάσεων που σχετίζονται με αυτές δε θα έχει σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση του Ομίλου ή της Εταιρείας, γι' αυτό το λόγο δεν έχουν διενεργηθεί σχετικές προβλέψεις.

Περιβαλλοντικά θέματα Η επιβολή περιβαλλοντικού ρυθμιστικού πλαισίου στην Ελλάδα προχωρά και η στάση που θα τηρήσουν οι ρυθμιστικές αρχές όσον αφορά την εφαρμογή αυτού του πλαισίου συνεχώς αναθεωρείται. Ο Όμιλος αξιολογεί σε περιοδική βάση τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από το περιβαλλοντικό ρυθμιστικό πλαίσιο. Αφού προσδιορισθούν σχετικές υποχρεώσεις, αναγνωρίζονται άμεσα. Υποχρεώσεις που ενδέχεται να προκύψουν ως αποτέλεσμα αλλαγών στο ισχύον πλαίσιο, στο αστικό δίκαιο ή στη νομοθεσία είναι αδύνατο να προσδιορισθούν αλλά θα μπορούσαν να είναι σημαντικές. Λαμβάνοντας υπόψη το ισχύον πλαίσιο, η διοίκηση θεωρεί ότι δεν θα προκύψουν σημαντικές υποχρεώσεις για περιβαλλοντικά θέματα.

IBM ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.

Σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

20. Μετοχικό κεφάλαιο και μέτοχοι

	31/12/2015 '000	31/12/2014 '000	1/1/2014 '000
Μετοχικό κεφάλαιο			
830.000 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας 2,93 EUR (2014: 2,93 ευρώ) έκαστη	2.432	2.432	2.432
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο			
	2.432	2.432	2.432

Η Εταιρεία έχει μία κατηγορία κοινών μετοχών οι οποίες δεν παρέχουν δικαίωμα σε σταθερό εισόδημα.

Πληροφορίες για τους μετόχους

Η IBM Ελλάς Α.Ε. είναι θυγατρική της IBM Italia S.p.A., μιας εταιρείας που έχει έδρα στην Ιταλία.

21. Αποθεματικά

Τακτικό Αποθεματικό

Σύμφωνα με το ελληνικό εταιρικό δίκαιο, οι εταιρίες υποχρεούνται στον σχηματισμό τακτικού αποθεματικού από τα κέρδη προς διανομή. Οι εταιρίες υποχρεούνται να παρακρατούν το 5% των καθαρών κερδών τους έως ότου το υπόλοιπο του τακτικού αποθεματικού να φτάσει τουλάχιστον το 33% του μετοχικού κεφαλαίου. Το τακτικό αποθεματικό προορίζεται αποκλειστικά και μόνο για την κάλυψη συσσωρευμένων ζημιών.

Αποθεματικό αποτίμησης προγράμματος καθορισμένων παροχών

Ο σχηματισμός του αποθεματικού αποτίμησης προγραμμάτων καθορισμένων παροχών σχηματίζεται με βάση τις διατάξεις του ΔΛΠ 19 και αφορά αναλογιστικά κέρδη/ζημιές που προκύπτουν από την επιμέτρηση της πρόβλεψης αποζημίωσης προσωπικού, μετά την αφαίρεση του αναβαλλόμενου φόρου.

22. Μερίσματα

Τα μερίσματα που καταβλήθηκαν το 2015 και 2014 ανέρχονται σε 10.956 χιλ. ευρώ και 17.397 χιλ. ευρώ αντίστοιχα (0,96 ευρώ ανά μετοχή).

23. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού

Δεν υπάρχουν σημαντικά γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας IBM ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.

Έκθεση επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες εταιρικές και τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας IBM ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε., οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2015, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις εταιρικές και τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

*ΠΡΑΙΣΓΟΥΠΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι
Τηλ: +30 210 6874400, Φαξ: +30 210 6874444, www.pwc.gr*

Εθνικής Αντάστασης 17, 55134 Θεσσαλονίκη, Τηλ: +30 2310 488880 Φαξ: +30 2310 459487

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρείας IBM ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε. και των θυγατρικών αυτής κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2015, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Επαληθεύσαμε τη συμφωνία και την αντιστοίχιση του περιεχομένου της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στα πλαίσια των οριζόμενων από τα άρθρα 43α (παρ.3^α), 108 και 37 του κ.ν. 2190/1920.

ΠραϊσγουότερχαουςΚούπερς
Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία
Λ. Κηφισίας 268
152 32 Χαλάνδρι
ΑΜ ΣΟΕΑ 113

Αθήνα, 9 Ιουνίου 2016
Η Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Δεσποινα Μαρίνου
ΑΜ ΣΟΕΑ 17681

